NATIONAL LIBRARY
JUL 17 1970
BIBLIOTHEQUE NATIONALE
C901/A/16/1

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS. Telephones: 921-7121; 465-7902. United States Editorial Offices—New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U. S. A.

LATVIJA AMERIKĀ

50. N-RS. TREŠDIENA, 1970. G. 1. JŪLIJS 20. GADS

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atb. redaktors: ALFRĒDS VINČELS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465-7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921-7121. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994-7917 Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744

WEDNESDAY, JULY 1, 1970 SECOND CLASS MAILL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 25 centi

Imants Sakss

Sveiciens gāju putniem!

Tik tālāk vien uz ziemeļiem,
uz ziliem klinšu ezeriem . . .
(J. Jaunsudrabiņš — V. Ozoliņš)

Tā skan viena no dziesmu svētku kopkoŗa dziesmām, un šodien tūkstošiem latviešu tuvojas šo svētku vietai Toronto. Jau atlidojuši zviedru zemes latvieši, kas vistuvāk dzīvojuši mūsu mīļajai tēvzemei, līdzi atvezdami Baltijas jūras skarbo vēju dvašu. Dienu un dienas vēlāk ielidoja Anglijas un Vācijas latvieši, cieši turēdamies savos Eiropas centros, daudzkārt savās dziesmu dienās un dziesmu svētkos slavinādami tuvumā esošo Latvijas zemi. Pat no otra pasaules gala — Austrālijas tālu ceļu mērojuši nenokausējamie latviešu dziesmas mīlētāji un paudēji. Daļa Amerikas un Kanadas dziedātāju jau sapulcējušies, vēl lielākā daļa rīt un parīt dimdinās veco, labi pazīstamo un pārbaudīto Toronto, jo latvieši ir dziesmu gājputni, kas savādāk nevar dzīvot.

Nepieminēsim šodien to mazumiņu, kas savus spārnus vairs neceļ un kļuvuši par mājputniem. Miers ar viņiem, savas latvieša gaitas un vārdu viņi atstājuši svešu tautu pagalmos, cītīgi graudus kašņājot un barojoties. Šodien slava gājputniem — dziedātājiem, dejotājiem un svētku apmeklētājiem! Tad redziet un brīnieties, cik daudzi mēs vēl esam, spārnos cēlušies, vecie un jaunie, lielie un mazie, vidzemnieki, latgaļi, kurzemnieki, zemgalieši. Arī bērni, kas Latviju nekad nav redzējuši, bet aizlaicīgā asins balsī izjutīs savu saderību un mīlestību ar senajo latviešu dainu.

Bet nu lai liecību dod Latvijas brīvības laika dziesminieks Jānis Medenis, kas, līdzīgi Kārļa Skalbes apdzejotajam strēlniekam Krišam Dzelzgalvim, palika savā zemē, lai kā ērglis cirstu nagus dzimtenes sniegā:

Es senā dziesmā klausījos un prātā
man rādījās viss izzemums pārciestais
un pati tauta ilgi verdzinātā.
Vai tas var būt? Vēl noreibt vārdā cēlā,
vēl brīvi daudzināt un drosmi smelt
vai rīta agrumā, vai naktī vēlā!
Mēs mostamies uz dzīvi — važas šķelt!

Kas gan iedomāsies noliegt šo Medeņa dziļo vārdu nozīmi, jo latviešu dziesma patiesi ir arī brīvības cīnītāja un važu rāvēja. Šī dziesma runā par savu māti Latviju, kuras dēli un meitas mēs visi še esam, lai cīnītos par viņas brīvību, lai palīdzētu saraut važas. Vai šie dziesmu svētki nevarētu dot arī jaunu ierosmi Latvijas brīvības rīta saukšanai, brīvības saules uzlēkšanas cerībai?

(Nobeigums 5. lpp.)

Nedēļas nogalē atkal uzbrāzmos latviešu dziesmas, dziesmu svētku koristiem sildot svešuma dzīvē atsalušās sirdis un aizšalcot pāri jūrām un kalniem arī pie nebrīvibas važās kaltās tautas Latvijā.
Foto: J. Līgers

Nelaiķis archibīskaps Dr. T. Grīnbergs teica:

„Ienaidnieki grib mūs iznīcināt, draugi grib mūs asimilēt, bet mēs gribam palikt latvieši."

Pēc 25 gadiem trimdā mūsu draugu vēlme ir daļēji sākusi piepildīties, mūsu ienaidnieks vēl vienmēr netraucēts turpina latviešu tautas iznīcināšanu dzimtenē. Mēs, ko ienaidnieks nevar aizsniegt, ko draugu asimilācijas centieni nav varējuši ietekmēt, vēl esam un gribam palikt latvieši.

Tādā noskaņā lai sākam 5. latviešu dziesmu svētkus Kanadā. Šodien dziesmu svētki ir mūsu kopības apliecinājums un garīgā spēka avots.

Žanis Šmits,
5. latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas priekšsēdis

Atklāti dziesmu svētki Toronto

Ap 300 apmeklētāju 27. jūnija priekšpusdienā bija pulcējušies Royal York viesnīcas koncertzālē Toronto Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku oficiālajā atklāšanas un ieskaņas sarīkojumā, kuŗa norisi vadīja Imants Alksnis — šoreiz jāpiezīmē „no Toronto", jo dziesmu svētkos viesojas arī otrs Imants Alksnis, no Zviedrijas... Sveicot svētku viesus no Austrālijas, Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, ASV un dažādām Kanadas pilsētām, I. Alksnis uzsvēra, ka pienācis brīdis, kuŗš ar ilgošanos jau ilgi gaidīts — Kanadas latviešu 5. dziesmu svētki. Prologam aktrise Alma Mača skandēja Andreja Eglīša dzejoli „Es visas domas aizmirstu, to vienu domājot"un Ingridas Vīksnas „Aiz vārda klausos".

Pēc kopīgi nodziedātas Latvijas himnas dziesmu svētkus atklāja rīcības komitejas priekšsēdis Žanis Šmits, pakavējoties pie šo svētku nozīmes un mērķiem:

„Piektos latviešu dziesmu svētkus Kanadā ievadot, gribu jautāt: Ko dziesmu svētki mums šodien nozīmē? Vai dziesmu svētku koncertus un citus lielsarīkojumus rīkojam tikai senas tradicijas dēļ? Vai rīkojam dziesmu svētkus, lai sastaptu senus draugus un redzētu jaunas pilsētas un to brīnumus? Jeb vai šodienas dziesmu svētkiem ir citi, dziļāki mērķi un uzdevumi?

Trimdas sākumā, kad sagrauzti par tēvzemes, māju un ģimeņu zaudējumu, jutāmies daudzreiz kā pazuduši svešajās zemēs, bijām priecīgi par katru sastaptu tautieti un dzirdētu latviešu vārdu... Toreiz, trimdas sākuma dziesmu svētki bija sāpju remdētāji. Tur dalījāmies savos zaudējumos ar līdzīga likteņa piemeklētajiem tautiešiem. Dalītas sāpes likās vieglākas.

Šodien, pēc 25 gadiem, kādreizējās rētas ir jau aizdzījušas un vairs tā nesāp. Vesela jauna paaudze ir izaugusi latviešu mājvietās svešās zemēs. Mēs atceramies Latviju un tur palikušos un apgādājam tos ar paciņām, bet to tēli ir kļuvuši tāli un miglā tīti, gandrīz nereāli.

Šodienas dziesmu svētkiem ir jauna nozīme: atgādināt Latviju un celt tās tēlu akūtā gaismā, atgādināt par tur dzīvojošiem brāļiem un māsām, atgādināt sev un visai pasaulei par netaisnību, kas latviešu tautai tiek nodarīta.

Dziesma latviešiem ir bijusi pavadone no šūpuļa līdz kapam. No vienkāršās tautas dziesmas radās koŗa dziesma, no koŗa radās kopkoris un dziesmu svētki. Dziesmu svētkiem pamazām kļūstot plašākiem, svētku kodols – kopkoncerts — tomēr paliek tas, kas vienmēr pievilcis visvairāk klausītāju un izraisījis vislielāko sajūsmu. Kopkoŗa dziesmas saviļņo klausītāju tūkstošus tā, ka pat svešinieki un ideoloģiski pretinieki var sadoties rokās un just, ka piederam pie vienas dzimtas un mūsu dzīslās rit vienu senču asinis, kas lietas par Latvijas zemi gadu simtiem, mūsu piederīgiem tās lejot vēl šodien padomju jūgā.

Atklājot 5. latviešu dziesmu svētkus Kanadā, lai mums visiem paliek viena doma un apņemšanās: neaizmirst mūsu tautas mantojumu — mūsu koŗa dziesmu, ko it sevišķi gribu likt pie sirds mūsu jaunajai audzei. Ja pieņemam teiksmu par pasaules attīstību, kad viss iesākās ar gaismu, tad es teiktu: Latviešu tautas atmoda iesākās ar koŗa dziesmu un dziesmu svētkiem!"

Dziesmu svētku atklāšanas un ieskaņas sarīkojuma tālāko norisi sniegsim mūsu laikraksta nākošajā numurā.
Rd.

Dziesmu svētku karogs. Foto: J. Līgers

Viceprezidents lietas sauc īstajā vārdā

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO VAŠINGTONAS

Vēl nesen amerikāņu sabiedriskās domas pētīšanas institūti bija spiesti pārsteigumā konstatēt, ka par spīti ne pārāk labām attiekšmēm ar „septīto lielvalsti" – presi, kuŗa apzināti vai neapzināti cenšas noskaņot amerikāņus pret savu prezidentu, lielais pilsoņu vairākums atbalsta prezidentu Ričardu Niksonu, un popularitātes ziņā viņš šobrīd nodrošinājis sev vadošo vietu. Vēl lielāku pārsteigumu sagādāja tas, ka tūlīt aiz Niksona popularitātes ranga tabulā otrā vietā izvirzījies viceprezidents Spiro Agņū. Pazīstamais evaņģelists Bilijs Grēms sabiedrības acīs ir trešais poulārākais amerikānis, bet par to nebūtu jābrīnās.

Acīmredzot, žultainie preses raksti, kas vērsti pret viceprezidentu, panākuši gluži pretējo tam, ko viņa nomelnotāji centās panākt. Niksona „labā roka" Agņū viceprezidenta amatā stājās kā gaužām maz pazīstams politiķis. Liberālie intelektuāļi tūlīt steidzās apgalvot, ka viņa izvēli Niksons rūgti nožēlos. Citi prezidenta politiskie pretinieki atrada vēl indīgākus epitetus. Viņi norādīja, ka Spiro Agņū viceprezidenta amata pienākumi aprobežošoties ar prezidentam paklausīga klauna lomas tēlošanu. Tagad ne bez pamata šie Agņū nolicēji brīnās, kā gan tas gadījies, ka īsā laikā „prezidenta klauns" kļuvis par otru visvairāk apbrīnoto un arī cienītāko vīru amerikāņu vairākuma acīs.

Atbildi nav grūti atrast: viceprezidents izrādījies par šobrīd vienīgo amerikāņu politiķi, kas nebaidās lietas saukt īstajā vārdā. Amerikāņu politiķi palaikam savu popularitāti pilsoņos centušies celt ar izdabāšanu presei, jo labi apzinās, cik liela loma piekrīt „septītajai lielvalstij" amerikāņu sabiedriskās domas iespaidošanā. To, droši vien, labi zina arī viceprezidents Agņū, bet viņš nav baidījies saukt vārdā daudzus „septītās lielvalsts" spalvas bruņiniekus, kas ar partejisku nostāju un bieži vien sagrozītiem faktiem vai vienpusēju valdības politikas vērtējumu, kā arī ar tendencioziem studentu nemieru, kreiso radikāļu un nēģeru terroristu izdarību aprakstiem maldina amerikāņu laikrakstu lasītājus.

Viceprezidents savās runās, varbūt ne pārāk izsmalcinātos vārdos, ir pateicis, kādas ir viņa domas par dažādo „miera kustību" vadoņiem, kas īsti stāv aiz radikālo studentu izraisītajiem nemieriem universitātēs, kā arī vērsies pret neatbildīgiem politiskiem pretiniekiem, kas kritizē katru valdības rīcību tikai demagoģiskas kritikas dēļ, nemēģinot saskatīt vienas otras kļūmes īsto iemeslu.

Kādu laiku Vašingtonā runāja, ka prezidents Niksons ieteikšot Agņū iekšpolitiskā mājas miera labā nerunāt tik skarbi. Prezidents tūlīt šīs valodas atsauca, un pats Agņū deklarēja, ka lietu saukšanu īstajā vārdā neuzskata par grēku, bet gan par katra apzinīga politiķa pienākumu. Būtu lieki pakavēties sīkāk pie daudzajām runām, kuras aizvadītajos mēnešos viceprezidents teicis dažādās sanāksmēs no viena līdz otram ASV krastam. Viņš pašreiz ir visvairāk pieprasītais galveno runu teicējs gandrīz katrā lielākā sanāksmē. Mūs sevišķi var interesēt nule Klīvlendas republikāņiem izteiktās Agņū domas.

Novilcis pavisam baltos cimdus, Agņū Klīvlendā neparasti asos vārdos deklarēja to, ko domā par viskrasākiem un amerikāņu sabiedrībā citādi, varbūt, cienījamiem Vietnamas kaŗa kritizētājiem. Mūs sevišķi var interesēt Agņū izteicieni, kas veltīti pazīstamajam amerikāņu diplomātam un miljonāram Everelam Herimenam. Ja atmiņa nevīļ, tad savā laikā latvieši Herimenu uzskatīja par itin labu draugu, un reizē ar cienījamu latviešu trimdas darbinieku memorandu Herimens „pateicībā par to, ko viņš darījis latviešu lietas labā", saņēma arī Nameja gredzenu, kokā grieztu šķīvi un piedevām vēl tautisku lelli.

Klīvlendas runā Agņū atgādināja: „Ja mēs metam skatienu pagātnē, tad pēdējos 30 gados katrā diplomātiskā neveiksmē, kuŗa smagi skārusi Rietumus un mums draudzīgas tautas, Teherānā, Jaltā un Kairo, tāpat katrā diplomātiskā konferencē, kuŗas gala iznākumā mēs zaudējām un reizē ar to zaudēja tautas, kuŗām tika nolaupīta brīvība, ir viegli atrast Everela Herimena atstātās pēdas. Kad Herimens bija mūsu sūtnis Maskavā, viņš Polijas brīvības komitejai paziņoja, ka ASV nepretosies Pad. savienības prasībām Polijas jautājumā. Ar to praktiski tika izdzēstas cerības uz brīvības nodrošināšanu poļu tautai. Tas, ka Polijas brīvības dēļ sākās otrs pasaules karš, ir aizmirsts. Tas pats attiecināms arī uz citām brīvām Eiropas tautām, kuŗas, klusu ciešot, pieļāva Pad. savienībai aprīt. Man jāatgādina, ka vienu mēnesi pēc atgriešanās no kaŗa laikā uzticētajiem pienākumiem Maskavā, sūtnis Herimens kā pateicību „par gudro politiku" saņēma divus tīrasiņu zirgus. Šo dāvanu „tālredzīg[illegible] politiķim" reizē ar sirsnīgu p[illegible]bas vēstuli nosūtīja pats Sta[illegible] Lila[illegible]d 1968. gadā amerikāņi iz[illegible]kt miera sarunas ar Ha[illegible]rstāvjiem Parīzē, Ziemeļ[illegible] brutālā komūnistu val[illegible] sūtīja vispiedzīvojušā[illegible]iekāpīgākos vīrus — sa[illegible]nest vi[illegible]mātiskās kāršu spēles dū[illegible] pāri. T[illegible] mēs likām viņiem pre[illegible]tam ak[illegible]enu un Vanci — divnie[illegible]lajā kāršu spēlē bija tikai divnieka vērtība."

Klīvlendā teiktajā runā Agņū vārdā sauca arī citus amerikāņu politiķus, kas, pēc viņa vērtējuma, esot tikai „patrioti, kad saulīte spīd gaiši". Runājot par senātoru Fulbraitu, viceprezidents norādīja: „Sākumā viņš bija karsts ASV Āzijas politikas aizstāvis, bet tikko mūsu valsts kuģis tur iekļuva sabangotos ūdeņos, tā kapteinis drīz vien varēja saskatīt pa kuģa klāju skraidām senātoru Fulbraitu. Senātors tūlīt prasīja, lai kuģi atstāj un meklē pēc tuvākās glābšanas laivas. Tagad senātors Fulbraits mēģina pīt likumdošanas valgus, lai saistītu prezidenta Niksona rokas. Viņš mēģina no prezidenta rokām izņemt tiesības, kuŗas tam piešķirtas, lai prezidents kaŗa laukā pasargātu amerikāņu kaŗavīru drošību un galā panāktu godīgu un

(Nobeigums 8. lpp.)

Zīmes un brīnumi

JAUNA ŠIRMAŅA APCERE PAR AKTUALIEM LITERĀTŪRAS JAUTĀJUMIEM

Viens no mūsu ievērojamākajiem avīžniekiem 1970. gada ieskaņā atgādinājis ļoti nopietnu nākotnes problēmu: „Kā tautai Latvijā šodien svarīgākais ir palikt nacionāli dzīvai, tā arī latviešiem svešumā tā ir prioritāte."

Jaunas desmitgades sākumā, kad hamletiskais jautājums — būt vai nebūt? — kļūst arvien skaudrāks, der pamest acis apkārt un vērot zīmes. Kādas ir mūsu pozicijas? Kādas ir izredzes?

Pagājušajā pavasarī literātūras vērtētājs Jānis Rudzītis publicēja vērā liekamu rakstu „Nedrošā majestāte — latviešu literātūra trimdā". No tā ir vērts galvenajos punktos atzīmēt:

1) „Ja ne tuvākajos piecos, tad noteikti kādos 10 gados varam sastapties ar reāliem draudiem, jo fakti liecina, ka pamazām tuvojamies kādai robežai, aiz kuras mocīsimies ar problēmu par savas grāmatniecības būt vai nebūt."

2) „Grāmata nevar rasties un eksistēt pati par sevi. Tā ir tikai vidējais loceklis starp autoru un lasītāju. Tiklīdz viens elements šai trīsvienībā kaut kā apdraudēts, cieš arī pārējie."

3) „Mums ir izaugusi ražena jaunu rakstnieku paaudze, bet jaunu lasītāju paaudzi vēl neesam sagaidījuši, un tas ir pats nopietnākais draudu latviešu grāmatniecībai trimdā." (Laiks, 1969. g. 18. janvārī.)

Vai Jānis Rudzītis tēlojis nākotni pārāk drūmās krāsās? Raudzīsim zīmes! Piemēri nav tālu jāmeklē.

1969. gada rudenī rakstnieku vakars Čikagā. Žurnālists skumīgi vērtēja: „Klausītāju rindās bīstamā pārsvarā sirmas un pavisam baltas galvas. Rodas jautājums: vai Čikagas latviešu saime palikusi bez jaunatnes?" (Latvija Amerikā, 1969. g. 22. oktobrī.)

Milvokos Dr. A. Karpa priekšlasījums par strāvojumiem, kas vada cilvēku dvēseles un jūtu dzīvi, diktē viņu rīcību un stāju. Par šo sarīkojumu Raimunds Čaks rakstīja: „Apmeklētājos parastā aina: prāvs pulks sirmgalvju, četri apmēram 30 — 40 gadu veci un — pieci jaunieši." (Laiks, 1970. g. 31. janvārī.)

Par rakstnieku ciemošanos Grand Rapidos Valters Zirnītis laikrakstam bija sūtījis skaidru pārskatu: „Astoņi autori. No tiem divas dāmas, seši kungi. Klausītājos bija ieradies nepilns pussimts, to vidū 11 vecākās paaudzes skolotāju, 9 rūpniecībā nodarbinātie, 6 citu profesiju pārstāvji, 3 jaunieši, 10 pensionāru." (Latvija Amerikā, 1970. g. 28. janvārī)

Kā redzams, zīmes nav nekādas labās. Tās nepārprotami liecina, ka latviešu jaunatne par Mākslas Kalpiem vairs neinteresējas. Citiem vārdiem — jauna latviešu literātūras cienītāju paaudze vēl nav izaudzināta.

Kas vainīgs?

Mākslas Kalpi vaino' trimdas sabiedrību. Trūkstot plāna, kas neatliekami veicams tagad, kas atliekams vēlākam laikam. Pērkot biedrības namus, baznīcas un apkraujoties ar parādiem tā, ka nekam citam vairs neesot līdzekļu. Pēc gadiem, kad šie īpašumi būšot samaksāti, nezin' vai kādam tos vēl vajadzēšot. Nelāga zīmes jau tagad esot manāmas. Kalamazū latviešu biedrība piedzīvojusi neveiksmi: jaunāko paaudzi 1970. gada pavasarī biedrības valdē iesaistīt neesot izdevies. No apmēram 20 aicinātajiem visi kaut kā atrunājušies.

Optimisti šos pārmetumus noraida, pesimisti grib tos vēl pavairot. Kaut vai ar bērnu literātūras problēmu: visiem zināms, ka latviešu valodas saglabāšanā viens no galvenajiem balstiem ir piemērota lasāmviela jaunaudzītei. Ja negribam sevi apmānīt, tad jāatzīst, ka šis balsts ir jau gandrīz zudis. Nav nekāds retums, ka skolas laikā pamatskolnieks pārnes no bibliotēkas pāris grāmatu nedēļā. Labas, glītas, vērtīgas grāmatas, protams — angļu valodā. Bet latviešu valodā šim vecumam uz Ziemsvētkiem iznāca tikai viena grāmata. Viena visam gadam! Ja arī pieskaitām pāris grāmatu mazajiem, kuŗas publicētas Zviedrijā, tad tomēr, aptuveni rēķinot, attiecība ir 70: 3 par labu angļu valodai. Tas tā teorētiski. Bet zīmes praksē rāda, ka aprēķins ļoti tuvu īstenībai. Latviešu un angļu valodas „spēkošanās" rezultāti arī svārstās ap 70:3.

Nebūs godīgi pelt tikai latviešu grāmatu apgādus. Labprātīgi bankrotēt neviens negrib. Ja netrūks pircēju, būs grāmatas labu labās. Bet latviešu sabiedrība šo bērnu literātūras sagādi ir jau, kā mēdz teikt, uzdevusi. Dīvainā kārtā tas notiek it kā labprātīgi, it kā jaunaudzīte jau būtu norakstīta zaudējumos. Zīmīgs piemērs ir dziesmu svētki Klīvlendā, Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres svinības, bet jaunaudzīte ārpus visa tā. Un rakstnieku cēlienā piedalīties nebija aicināts neviens no tiem rakstniekiem, kas pievērsies bērnu un jaunatnes literātūrai.

Var jau būt, ka izklausās aušīgi tagad runāt par to, kādā valodā pieminēs Latviju vēl — teiksim — pēc 25 gadiem. Kāds pensionārs Kanadā jau tagad pukojies: „Šogad Latvijas valstssvētku aktā latviešu valodu atstāja pavisam ‚ārpus durvīm', izņemot atgādinājumu mūsu valodā, ka skolām un organizācijām vajadzīga nauda. Visus pieteikumus, izsaucot aicināmos uz skatuves, arī Tautas balvas ieguvēju Zentu Mauriņu paziņoja un prof. T. Ķeniņa apbalvojumu norunāja angliski, it kā T. Ķeniņš nebūtu latvietis un latviski nesaprastu." (Latvija Amerikā, 1969. g. 10. decembrī.)

Arī tādas zīmes manāmas.

Un jaunie smīn. Nevarēšot tiem daudz pārmest piekeršanos angļu valodai.

Kas tiesa, tas tiesa — pārmetumi arvien jāpārdomā. Teiksim — jaunie neapmeklē latviešu sarīkojumus, neinteresējas par latviešu grāmatām. Kāpēc? Iemesli var būt vairāki, bet viens no tiem, varbūt pats izcilākais — jaunie nav tā radināti, nav pietiekami ieinteresēti saņemt to, ko mūsdienu Mākslas Kalpi sniedz. Pamatskolās māca vecos klasiķus. Jaunā rakstnieku paaudze programmā vēl nav iekļuvusi. Nebūtu brīnums, ja bērniem rastos pārliecība, ka latviešu lirika izbeigusies reizē ar Kārļa Skalbes, Friča Bārdas, Aspazijas, Viļa Plūdoņa un citu vecmeistaru pāriešanu aizsaulē.

No nekā nekas nerodas. Arī modernās literātūras cientāji ir jāizaudzina. Bet tas nav jūtami noticis, nenotiek un neredzam arī zīmes, ka tas varētu notikt. Aiz ļoti vienkārša iemesla — piemērotas literātūras trūkums. Pretstatā mūsu klasiķiem tagadējie Mākslas Kalpi, izņemot tos nedaudzos, kas īpaši pievērsušies bērnu un jaunatnes literātūrai, gandrīz nekā nav veltījuši latviešu jaunaudzītei. Pat spožākās galotnes — Zinaīdas Lazdas, Jāņa Jaunsudrabiņa un Kultūras fonda laureāti — ir pagājuši jaunaudzītei garām.

Nav šaubu, ka trimdā izaugusi ražena jaunu rakstnieku saime. Un tā strauji izrāvusies uz priekšu. Šo izraušanos Gunars Irbe raksturojis tā: „Dzejai nu reiz ir jārunā sava laika balsī, lai tā neklūtu par nopultētu bezdvēseles rotaļlietu, kaut ko līdzīgu māla pīlītei, ar ko grezno nopultējušu plauktu, izce[, lai padižotos ar pīlē ieslēpto formu rakstu." (Latvija Amerikā, „Pie gaŗās pupas", 1969. g. 16. maijā).

Brīvās pasaules Mākslas Kalpi cērt jaunas stigas. Mūžīgais nemiers. Mūžīgā pārveidošanās, kas nekad nebeigsies. Tās tautas, kuŗas dzīvo savu tēvu zemē, var mierīgi noskatīties jaunu ceļu meklēšanā. Jaunie strāvojumi tām neizšķiŗ valodas būt vai nebūt. Citādi ir ar latviešiem trimdā. Tiem latviska lasāmviela cieši saistīta ar valodas saglabāšanu, ar grāmatniecības nākotni. Un zīmes liecina, ka mēs esam nokļuvuši ļoti kļūmīgā situācijā: starp jaunākajiem Mākslas Kalpiem un latviešu jaunaudzīti ir radusies gandrīz tukša josla, tik plata, ka pāri tai sasaukties ir ļoti grūti. Austŗa Graša dzejolis krājumā „Ogles kvēlo" var noderēt par piemēru:

Lielā politika svētku runa:
„Dāmas un kungi. . ! ! ! ! !
kā sakot! ! ! cīņa! ! ! ! ! !
! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! !
hm?? bet tomēr! ! ! ! ! ! !
es jums saku! ! ! ! ! ! ! ! !
citādi nemaz nevar būt!"

Nav šaubu — moderni, laikmetīgi, bet latviešu jaunaudze nav sagatavota šādu liriku apbrīnot.

Par spīti mūsdienu žilbinātājiem sasniegumiem civilizācijas laukā, kad redzēt un dzirdēt var pasakaini tālu, kad satiksme ar mēnesi jau nodibināta, bērnu intereses saistīšanai, īpaši lasītāju jaunākajai grupai, joprojām nepieciešama skaidra, noapaļota doma un laba tiesa humora arī. Lai Mākslas Kalpi nejūtas sāpināti, ja pat krietni nobrieduši padsmitnieki netraucas ar Tramvaju tukšnesī un pārāk nepūlas meklēt Marisandra kazu Aiz septītā tilta... Lai nebrīnās, ka rakstnieku cēlienos pārsvarā sirmās galvas. Tām vēl ir zināmi aizgājušo gadu Māla Pīlīšu raksti, tās vēl grib iepazīties ar to, kas nāk pēc Pilītēm. Bet kad šīs sirmās un baltās galvas nozudīs, tad, laikam, būs arī izšķirts jautājums par trimdas grāmatniecības būt vai nebūt.

Par latviešu dzejas iespējām 1970-jos gados prof. Dr. Paulis Birznieks šāgada kultūras dienu referātā valsirdīgi teica: „Nākošie 10 gadi ir mūsu literātūras pēdējā iespēja — tas ir mans pieņēmums — pēdējā tādēļ, ka visas cerības lieku uz trimdas rakstniekiem, kuŗiem pēc vecākās paaudzes aiziešanas pazudīs pamats zem kājām. Iespēja tādēļ, ka ticu brīnumam. Bet ja brīnums nenotiks, tad ne tikai latviešu dzeja, bet arī valoda un tauta slīdēs pretī kultūrvēsturiski bezjēdzīgai nāvei." (Laiks, 1970. g. 31. janvārī.)

Brīnumu varbūtība nav noliedzama. Bet brīnumi notiek reti, īpaši reti, liekas, ja tiem jāpārā dās kādā noteiktā laika sprīdī. Un zīmes liecina, ka laika nav daudz.

Var jau būt, ka kāds no jaunajiem Mākslas Kalpiem, ievērojot labvēlīgās iespējas, kādas tagad pastāv, kļūs starptautiski pazīstams, iegūs Nobeļa prēmiju, bet tas tad būs tikai latviešu izceltsmes amerikānis, vācietis vai zviedrs, ja pirms tam nebūs paspējis sašaurināt tukšo joslu starp autoru un jauno lasītāju saimi, joslu, kuŗa tagad arvien vairāk un vairāk traucē sasaukšanos. Šai ziņā grūti ticēt brīnumam, jo nav nekādu zīmju par pārmaiņām labvēlīgā virzienā.

No vienas puses — Mākslas Kalpi, kā liekas, turpinās sākto ceļu taisni uz priekšu, tikai taisni, kā to liecina Tālivaldis Ķiķauka: „Literāti turpinās rosīties un latviski klamburēt rakstāmmašīnu arī tad, ja lasītājs būs tikai viens pats; desmit entuziasti ar bagātiem līdzekļiem var paši sev uzturēt ekskluzīvu avīzi: nevajaga jau masas, nevajaga ļaužu simtus vai tūkstošus. Dzejniekam, rakstniekam, literātam un žurnālistam ir taču svarīgs pats darbošanās process." (Tilts, 1970. g. 100/101. burtnīca.)

No otras puses — latviešu skoliņas darbojas tā, kā sākušas pirms 15 vai 20 gadiem, baznīcas — tāpat, biedrības un apvienības, pašas augstākās ieskaitot, arī tāpat. Labi, vērtīgi statūti un programmas. Tikai nelaime, ka statūti un programmas ir nemainīgi, bet dzīve pašlaik mainās tik strauji, ka pat brīnumam vairs nav vietas. Lai nacionāli pastāvētu, lai paliktu dzīvi, vistuvākajā laikā jānotiek ļoti drastiskai vērtību pārvērtēšanai — statūtos, programmās, plānos un iecerēs. Nacionāli dzīvi mēs būsim tik ilgi, kamēr skanēs latviešu valoda. Un valoda skanēs, kamēr būs pieejama laba latviešu grāmata.

Bez tās?

Uz šādu jautājumu Jānis Rudzītis atbildējis: „Par to lai neviens nešaubās, ka reizē ar pēdējo grāmatu mēs te savu lomu būsim izspēlējuši līdz galam." (Jau minētajā rakstā „Nedrošā majestāte".)

Par zīmēm var debatēt, brīnumus var gaidīt, bet latvisko pozīciju stiprināšanas nolūkā jau tagad derētu atmest populāro mierinājumu: gan būs labi.

Jānis Širmanis

LATVIJA

50. N-RS. TREŠDIENA, 1970. G. 1. JŪLIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 174, Ont.; tālr. 531-4533. Vietējo ziņu redaktors Krišs Sidars, 34 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont.; tālr. 766-2261.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV —

par mēnesi $2.00, 3 mēn. $5.50, 6 mēn. $10.00, 1 gadu $18.00. Atsevišķa numura cena 25 centi. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

ED. KEIŠA LATVIEŠU VALODAS KURSŠ (40)

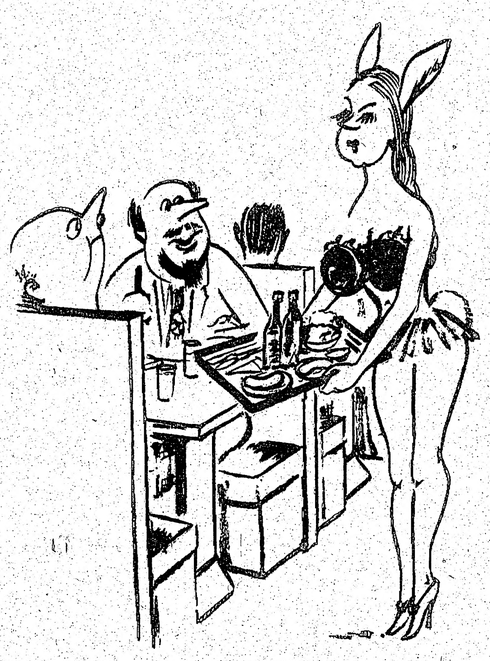

. . . strādāja par pasniedzēju (skolotāju) . . .

(23. turpinājums)

Laulības bija notikušas ar ķeniņa pilnvarotiem pārstāvjiem Santa Maria del Fiore katedrālē, visiem Florences baznīcu zvaniem skanot. Kā ne?! Cristianissima Mediču nama atvase par 600,000 zelta dukātiem bija izprecināta par ķeniņieni. Ja kādam ziņkāro redzēt, kā Marija 3. novembrī izkāpa Francijas krastā, Marsejā, kur to nogādāja Toskaņas lielhercoģistes galera, tad arī to var izdarīt minētajā Mediču galerijā. Zīmātkārais redzēs staltu dāmu zem baldachina uz Toskaņas lielhercoģistes galeras, gatavojoties kāpt Francijas krastā, Neptunam, tritoniem un drukņām, līksmām najadām, no kuŗu slapjās, vizmīgās ādas pil jautras ūdens lāses, pietauvojot kuģi. Kur gan Rubenss bijis rubensiskāks nekā šai audeklā, kuŗā lielais flāmu gleznotājs un ne mazāks pasauligais diplomāts veiksmīgi apvienojis necilu īslaicīgu vēsturē nejauši ieaustu biografiju ar mūžīgajiem cilvēces mītiem. Neptunam, tritoniem un jautrām najadām bija jāliek aizmirst bēdīgo īstenību: kaŗa gaitās Savojā aizņemtais ķeniņš nebija pat ieradies, lai personiski apsveiktu Francijas jauno ķeniņieni uz Francijas zemes. Tā ķeniņš pat neredzēja karogiem rotāto eskadru — 6 Toskaņas, 5 Maltas un 5 Romas kaŗakuģus, kas bija pavadījuši Mariju, lai to droši nosargātu nodotu ķeniņa rokās.

Raugoties Rablē „brālī-gleznotājā', nevar ne- domāt par tā laika stilu — baroku, vārdam nākot n portugaļu barocco, ar ko apzīmēja dažādas ne visa rēgulāras un tālab mazvērtīgas pērles. Mazvērtīgas Mikelandželo, Karavadžo, Ribera, Velaskezs, benss..., vai nebūtu drīzāk jāsaka vērtīgākas, jo roks liecina par milzu vitālitāti, par mešanos dzīvē pilnu, alkatīgu krūti, apvienojot dzīves alkas ar ra šanas skaistuma alkām, spēcīgu dabiskumu ar spēci gaismu. Baroks vispirms bija kustība, kustība uz augšu!

Latvietim, kas apmeklē Luvrā Mediču galeriju ar 21 Mediču Marijai veltītu gleznu, būtu ieteicams ciešāk ieskatīties šai smagnējā sievā, ko tikai Rubensa diplomātiskā māksla pacēla Regina de Francia diženumā, jo šī ierobežotā, laiskā un visādi nenozīmīgā dāma bijusi nozīmīga latvju tautas likteņu iegrozīšanā gaišākā orbitā, gan jāpasvītro: nezinot un negribot.

Desmit gadu pēc minētās pirmās operas izrādes Marija kļuva atraitne un reģente sava dēla Luija XIII mazgadības laikā. Patstāvīgai domai un rīcībai nespējīga, viņa lāva valdības grožiem ieslīdēt savas galma dāmas un piena māsas Leonoras Kaligai un tās vīraalkatīga, mantrausīga dēkaiņa Končino Končini rokās. Kā pretvērtību Marija saņēma Leonoras laulības gultas platāko tiesu. Kāda tad nu šī trijotne ārpolitikā?

Marija, francūziete nebūdama, identificējās ar katoļu ticību; ne velti divi pāvesti — Leo X un Klements VII — bija no Mediču dzimtas.

Viņas ienaidnieki nebija Francijas ienaidnieki, bet gan katolicisma pretinieki — protestanti, neatkarīgi no tā, vai franči vai nefranči. No tā izrietēja viņas Francijas patstāvībai visbīstamākā politika — sadrošanās ar Franciju ielenčējām katoļu lielvarām, absburgu Spāniju un Austriju, protestantisko valu apkaŗošanai. Anrī IV politikas apvienošanai par 0 gradiem, Mediču Marija panāca Spānijas ķeniņa ipa III (1578—1621) un Stīrijas Margaretes meiī — Annas-Marijas izprecināšanu savam dēlam ijam XIII 15 gadu vecumā. Savu meitu Elizabeti a izprecināja Spānijas infantam, vēlākajam Filim IV (1605—65). Nu Francijas tronis bija divkāršam dinastiskām saitēm saistīts ar Habsburgu dinastiju, kas valdīja pār Austriju un Spāniju, kuŗas ziņā bija arī Holande un Amerika. Ar šādu politiku Francija draudēja pārvērsties nožēlojāmā satelitvalstī.

Bet tad notika jauns, glābējs pagrieziens. Francija pēkšņi sabiedrojās ar protestantisko pasauli, ar Zviedriju. Kas bija noticis? Mediču Marija bija ieslīmējusi ķeniņa padomē savu biktstēvu, būdama pārliecināta, ka tas — Lisonas (Luçon) biskaps Ārmans de Plsesis de Rišeljē, — būs ne tikai viņas ausis un acis padomē, bet arī viņas gribas un katoliskās politikas īstenotājs. Nepagāja ne trīs mēneši, ka Rišeljē jau bija ķeniņa pirmais ministrs (1620) un gadu vēlāk saņēma kardināla cepuri.

Rišeljē, kā visi lielie valstsvīri, bija apveltīts ar drošu prātu, gribu un dziļu tēvzemes mīlestību. Padarīt Franciju stipru, patstāvīgu, piespiest tai kalpot kā katoļus, tā protestantus, kā lielus, tā mazus likumīga ķeniņa vadībā, lai tad apvienotiem spēkiem izrautu nāciju no Habsburgu Austrijas un Spānijas ielenkuma — tā dažos vārdos bija lielā kardināļa skaidrā politika, kas nebūtu pilnīga, ja tas nerūpētos arī par franču kultūru, valodu, glezniecību, teātri. Kardināls Rišeljē, tāpat kā Anrī IV, bija daudz vairāk francūzis nekā katolis un pārliecināts, ka konfesijai jāpaliek katra individuālā ziņā. Tie summa summārum bija iemesli, kas viņam lika saistīt Franciju ar protestantiskās Zviedrijas Gustavu II Ādolfu. Un zviedru ķeniņam bija disciplīnēta, ticīga, nacionāla armija, pirmšķirīgs apbruņojums, mierīga drosme un kaŗa vadoņa ģenijs. Viņam trūka tikai naudas un to nu Rišeljē Gustavam bija apņēmies piešķirt. Pārējais ir visu latviešu atmiņā. Francijas atbalstītajai Zviedrijai bija iespējams noturēt savus ieguvumus Vidzemē. Polijai bija jāpiešķiŗ plaša rīcības brīvība Kurzemes un Zemgales hercoģistei un Zviedrijas flanki ar Vidzemes iegūšanu uz deviņiem gadu desmitiem bija nodrošināti pret Maskavas ekspansiju.

Panākot Rišeljē iecelšanu ķeniņa padomē, Mediču Marija bija izdarījusi ārkārtīgu pakalpojumu ir Francijai, ir Latvijai. Ar to viņas negribētā loma vēsturē bija izspēlēta un mēs bez nožēlas varam atstāt viņas dzīves gājienam veltīto gleznu galeriju, lai domās atgrieztos pie citas gleznas, ko darinājis daudz necilāks meistars par daudz izcilāku vēsturisku personību. Tas ir Ernsts Fridrichs Todes (1858—1932)*) stikla gleznojums Dombaznīcā, kas attēlo Pētera baznīcas mācītāju H. Samsonu**) pie baznīcas durvīm apsveicam lielo protestantu cīnītāju Gustavu II Ādolfu smagās bruņās un garos piešotos jātnieka zābakos. 1621. gada 16. septembrī.

1631. gada 23. janvārī ķeniņš Bērvaldē nolīgtajā līgumā sabiedrojās ar Franciju, kas tam piešķīra miljonu mārciņu gadskārtēju atbalstu. 1632. gadā viņš savā kaŗa nometnē pie Nirnbergas parakstīja dekrētu par Tērbatas universitātes dibināšanu. Universitāti atklāja tā paša gada 15. oktobrī ķeniņa ieceltais ģenerālgubernātors Johans Šite (Skyte), pasludinot ķeniņa gribu, „lai augstskolas priekšrocības bauda ne vien muižnieku un namnieku kārta, bet arī nabaga zemnieki. Zemniekiem līdz šim bija gandrīz vai liegts un aizliegts kaut ko mācīties, lai iegrožotu un nospiestu ne vien viņu miesu, bet arī garu. Tagad zemnieki saņem lielo labdarību, jo, kaut viņiem trūkst pārticības labumu, viņi varēs iegūt gara labumus, un pēdējais ir ērts ceļš kā iegūt pirmo."***)

Ko pa to laiku Parīzē darīja Gustava pendant — Rišeljē? Viņš nodibināja Franču akadēmiju — Académie française, kas ķeniņa patenti saņēma 1635. gada 29. janvārī. Kādam nolūkam? Franču valodas kopšanai. Četrdesmit akadēmiķiem bija jārūpējas par franču valodu, jālaiž klajā vārdnīcas, gramatikas, jāslīpē retorika, poētika un jāvērtē franču dzeja un proza. Kā pirmo daiļdarbu akadēmija vērtēja Korneja Sidu. . .

Dievs ar cilvēkiem sarunājas ne savā, bet viņu valodā. Tālab pasaulē ir ne viena, bet tūkstoš valodu. Un katra ir svarīga un katra ir svēta. Valoda ir tautas ciltsgrāmata. Tā izaug no tautas dvēseles, no dzīves, no ciešanām un priekiem, ilgām un rūpēm, kopīgās vēstures. Kamēr vien kāda valoda ir dzīva, ir dzīva arī tauta, kas to lieto. Valoda var būt pat izturīgāka par tautu, ja tā pratusi to izteikt rakstu simboliem. Tādēļ ir ārkārtīgi svarīgi saudzēt savu valodu, to kopt un mīlēt un iemūžināt rakstu zīmēs.

Kāds amerikāņu garīdznieks lielā praktiskā viedumā teicis, ka neizteiktas domas ir kā lietus mākoņi, kas neizlīstot neapaugļo zemi un neļauj tai dāvāt ne ziedus, ne augļus.

*) Pēterpils tuvumā dzimušais Tode studēja Rīgas politechniskajā institūtā architektūru, Minchenē un Dresdenē glezniecību, lai pēc tam kļūtu skolotājs Rīgas mākslas arodskolā. 1895. gadā viņš Rīgā nodibināja Stiklu gleznieccības iestādi. Viņš veicis vairākus stiklu apgleznojumus: Dombaznīcai, Pētera un Jāņa baznīcai. I pasaules kaŗu viņš pārlaida Minchenē, kur arī zaira.

**) Zviedrijas valsts kanclers Akselis Uksenšērna 1622. gadā iecēla Rīgas virsmācītāju Hermani Samsonu par Vidzemes superintendantu.

***) Edgars Dunsdorfs, Latvijas vēsture, 1600—1700, Daugava 1962, 409. lpp.

(Turpinājums sekos)

Jauna

Ja tikai daļa ansambļa i
skaņu plati, tad ir tikai logi
gaidīt, ka tā būs savādāk
visa ansambļa kopīgs pasā
intimāka, personīgāka. Tā
teikti ir ar jauno skan
„Sanfrancisko — Rīga",
Janina Ankipāne un Alber
zdiņš iedziedājuši bez citu
gas. Piecīšu ansambļa dal
piedalīšanās.

Šī ir vietām skarba prote
tirisku dūrienu, smieklīgu
visnotaļ — ālgu plate. Prote
līdzīgs nejēdzīgajām An
universitāšu konvulsijām,
nav Alberta Legzdiņa file
tas ir protests pret mūsu
mūsu izkaisītās un bargi
dētās tautas postu. Un ilga
zemes, kuŗa šai tautai pi
si un tagad atņemta. Plat
mērķēta tiem latviešiem,
politiski bēgļi no savas dzi
un tā nebūs īsti pa ceļa
grantiem mūsu vidū.

Šai nozīmē plate atklāj
skaņotāju dvēseles daudz
mērā nekā to rādījušas vi
liskās sejas izrādēs.

Janina Ankipāne platē d
šas dziesmas un tajās par
dažādas Janinas. Tā ir m
ta Janina tautas dziesmās
ju raibus cimdus", kas
ma savu aprauto gala
dēļ, un „Ezers tīruma gal
viņa dzied visai labā lat
loksnē. Dziesmā „Mans
ir jātnieks" Janinai ir īst
dējas balss. „Staburadzē"
sari" un „Daudz ceļu" dz
sināta, varbūt vientuļa, va
staļģiska Janina. Dziesm
vasarī", varbūt, vēl vientu
daudz aukstāku versiju ie
Juris Strautmanis kādā
Čikagas Piecīšu platē.
radzē" skumjo motīvu
mandolīna, bet „Vecp
(mūsdienu dzejolis no
dziedāts duetā ar Albert
ņu) to pašu dara mutes
ka, eksperti spēlēta, un
cik ļoti sērīgi tāds „bl
var skanēt!

Kad nu Janīna Ankipān
laiku dziedājusi, klausītā
vis gluži bēdīgi ap dūšu,
sliktā nozīmē. Tad kā l
dots nāk pirmā no Albert
ņa dziedātajām dziesmām
liņš. To sauc „Es savai
fekstu atvedusi Latvija
tāji, meldiju pielicis Alb
zdiņš pats un nu dzied
bramanīgā veidā. Citas v
dātās dziesmas jāsauc
biedriska komentāra dz
tās viņa paša sacerēta
dziesmās Alberts Legzdi
zīniga veča balsi aizrād
laimīga izvēle ir pārstrā
ga izskatu, dzied dzies
ir lielisks pavadījums
kriminālromāna fābula
niene Elizabete), dzied
tautas skaitu tā, ka ta
īs visi latvieši un neatr
pieliekama vai labojama
Alberts Legzdiņš dekla

Laimonis Streips

Jauna skaņu plate: „Sanfrancisko - Rīga"

Ja tikai daļa ansambļa ieskaņo skaņu plati, tad ir tikai loģiski sagaidīt, ka tā būs savādāka nekā visa ansambļa kopīgs pasākums: intimāka, personīgāka. Tā arī noteikti ir ar jauno skaņu plati „Sanfrancisko — Rīga", kuŗu Janīna Ankipāne un Alberts Legzdiņš iedziedājuši bez citu Čikagas Piecīšu ansambļa dalībnieku piedalīšanās.

Šī ir vietām skarba protesta, satīrisku dūrienu, smiekliņu un — visnotaļ — ilgu plate. Protests nav līdzīgs nejēdzīgajām Amerikas universitāšu konvulsijām, jo tāda nav Alberta Legzdiņa filozofija; tas ir protests pret mūsu tautas, mūsu izkaisītās un bargi apdraudētās tautas postu. Un ilgas ir pēc zemes, kuŗa šai tautai piederējusi un tagad atņemta. Plate tāpēc mērķēta tiem latviešiem, kuŗi ir politiski bēgļi no savas dzimtenes, un tā nebūs īsti pa ceļam emigrantiem mūsu vidū.

Šai nozīmē plate atklāj abu ieskaņotāju dvēseles daudz lielākā mērā nekā to rādījušas viņu publiskās sejas izrādēs.

Janīna Ankipāne platē dzied sešas dziesmas un tajās parāda trīs dažādas Janīnas. Tā ir mīļa, silta Janīna tautas dziesmās „Es adiju raibus cimdus", kas ievērojama savu aprauto gala balsienu dēļ, un „Ezers tīruma galā", kuŗu viņa dzied visai labā latgaļu izloksnē. Dziesmā „Mans brūtgāns ir jātnieks" Janīnai ir īstas pavedējas balss. „Staburadzē", „Pavasarī" un „Daudz ceļu" dzied klusināta, varbūt vientuļa, varbūt nostaļģiska Janīna. Dziesmai „Pavasarī", varbūt, vēl vientuļāku, bet daudz aukstāku versiju iedziedājis Juris Strautmanis kādā agrākā Čikagas Piecīšu platē. „Staburadzē" skumjo motīvu pasvītro mandolīna, bet „Vecpiebalgā" (mūsdienu dzejolis no Latvijas, dziedāts duetā ar Albertu Legzdiņu) to pašu dara mutes harmonika, eksperti spēlēta, un jābrīnās, cik ļoti sērīgi tāds „blūmīzers" var skanēt!

Kad nu Janīna Ankipāne tā kādu laiku dziedājusi, klausītājam kļuvis gluži bēdīgi ap dūšu, kaut ne sliktā nozīmē. Tad kā labs antidots nāk pirmā no Alberta Legzdiņa dziedātajām dziesmām, smieklīņš. To sauc „Es savai līgavai", tekstu atveduši Latvijas apceļotāji, meldiju pielicis Alberts Legzdiņš pats un nu dzied tos īsti bramanīgā veidā. Citas viņa dziedātās dziesmas jāsauc par sabiedriska komentāra dziesmām; tās viņa paša sacerētas. Šajās dziesmās Alberts Legzdiņš ar visznīga veča balsi aizrāda, cik nelaimīga izvēle ir pārstrādāt karoga izskatu, dzied dziesmu, kuŗai ir lielisks pavadījums un laba kriminālromāna fābula (Kaimiņiene Elīzabete), dzied par mūsu tautas skaitu tā, ka tam piekrītīs visi latvieši un neatradīs nekā pieliekama vai labojama. Un tad Alberts Legzdiņš deklarē ārkārtīgi skarbu sabiedrisku komentāru dziesmā „101. ceļš", kuŗa varētu būt šīs plates vislabākā dziesma.

Plate beidzas ar abu izpildītāju trešo duetu, Piecīšu ansambļa jau daudz un bieži dziedāto Gunara Griezes „Sanfrancisko — Rīga". Dziesmas filozofija apraksta šīs visumā noskaņotās plates rakstuŗu: ļoti, ļoti daudz latviešu domās līdzīgi plates vārdiem, un plate tiem labi patiks.

Īpaši vēl jāatzīmē mūzikālais pavadījums. Bez Janīnas Ankipānes pašas ģitaras, šo plati pavada divi Čikagas Old Town Music School mācības spēki, lietojot ģitaru, mandolīnu un mutes harmoniku. Alberta Legzdiņa paša sacerētās meldijas vairākām dziesmām nav sevišķi pretenciozas un ir viegli uzklausāmas.

Kopsummā: tā ir plate, kas klausītājos atradīs atbalsi. Var droši teikt, ka šīs plates deklarācijām dažs klausītājs pievienoties nevarēs. Mūzikālais izpildījums ir labs, pie kam te jāpiezīmē, ka arī visa Čikagas Piecīšu ansambļa dziedājums ir svārstījies no plates uz plati. Pāris vietās cieš dikcija, bet to atsver kā sirsnīgā dziedāšana, tā labais pavadījums. Plates apvāku iekārtojis Ģirts Puriņš.

Čikagas Piecīšu „boss" Aālberts Legzdiņš un vienīgā daiļā dzimuma pārstāve Janīna Ankipāne, kuŗi divi vien ieskaņojuši jaunu skaņu plati.

Austra Plampe

Sirmais dziesmu tulks

PROFESORAM JĒKABAM MEDIŅAM 85 GADI

Grūti iedomāties latviešu mūzikas dzīvi bez brāļu Mediņu darbiem: jau mūžības slieksnim pārkāpis vecākai brālis Jāzeps (1877.—1947. g.) jaunākais brālis Jānis (1890. — 1965. g.) un tik pāragri aizsaulē nonākusi arī vienīgā māsa — apdāvinātā pianiste Marija Mediņa - Silēvica.

Sava mūža brieduma gadus Jēkabs Mediņš pavadījis Jelgavā, būdams 20 gadu tās mūzikālās dzīves vadītājs un visu mūzikāla rakstura pasākumu organizētājs. Reizē ar ierašanos Jelgavā Jēkabs Mediņš 1921. gadā nodibināja tautas konservātoriju un bija tās vadītājs līdz Jelgavas nodegšanai, viņš piedalījās Jelgavas filharmonijas izveidošanā un simfoniskā orķestŗa un koŗa diriģēšanā, organizēja un diriģēja visus gadskārtējos Jelgavas un apkārtnes koŗu koncertus u. t. t.

Taču visu savu sirdsdedzi Jēkabs Mediņš veltījis jauno tautskolotāju mūzikālajai audzināšanai Jelgavas skolotāju institūtā. Nelokāms un prasīgs (visiem Mediņiem bija t. s. absolūtās dzirdes!) Jēkabs Mediņš bija kā koŗa diriģents un koŗu diriģentu sagatavotājs, mūzikas teorijas, vijoles, klavieŗu un ērģeļu spēles mācītājs. Par to, ar kādiem šķēršļiem dažreiz jācīnās koŗa diriģentam, lai panāktu savas ieceres, Jēkabs Mediņš ar vieglu humoru pastāstījis savā nesen iznākušajā atmiņu krājumā „Silueti":

„1906. gadā uzņēmos Valmieras skolotāju semināra mūzikālo vadību. Tur meitenes neuzņēma. Mani aicināja arī sieviešu ģimnazijā par dziedāšanas skoltāju. Abās mācības iestādēs biju izveidojis skanīgus koŗus. Semināristi dziedāja vīru koŗa dziesmas un operu fragmentus, sieviešu ģimnazijas audzēknes — sieviešu koŗa sabalsojumus. — Man radās vēlēšanās apvienot abus koŗus, lai varētu izmantot plašāku, jauktam koŗim domātu koŗu literatūru. Šī nodoma reālizēšanā radās šķēršļi: kā lai pieļauj, ka jaunas meitenes satiktos ar semināristiem koŗa mēģinājumos un koncertos! Ko teiks meiteņu mātes? Šī iecere apdraudot tikumību!! —Mēģināju argumentēt savu viedokli, norādot uz abu koŗu sadarbības aistētisko nozīmi un sevišķi izceļot domu, ka šāda sadarbība ne vien izkoptu koŗdziedāšanas mākslu, bet daiļotu arī jauniešu jūtas. — Beidzot radās izeja: meiteņu kori es sagatavotu ģimnazijas telpās, semināristu kori apmācītu semināru zālē. Meitenes uz kopmēģinājumiem atvestu klašu pārzines un visu mēģinājuma laiku tās uzmanītu, lai tās neskatītos nekur citur, kā uz diriģentu un nekādā veidā nepārkāptu 'tikumības normas'. — Varenā skanējumā zāli pāršalca Bortņanska Dievītā koncerta pirmie akordi. Koris savas spējas parādīja kopīgā saliedētā skanējumā. Mani aplenca 'klases dāmas', slavēja/sniegumu, un likās, ka tās pavisam aizmirsušas savus tikumības sargu pienākumus... Koncerts bija jāatkārto pēc divām nedēļām. Zāle atkal bija pārpildīta. Koris savu uzdevumu veica nevainojami — daiļskanīgi un emocionāli."

Arvien Jēkabs Mediņš uzsvēris, ka diriģenta un koŗa savstarpējās attieksmēs pirmā un galvenā prasība ir — savstarpēja uzticība. Mākslas labā tā varot būt bezgalīga. Diriģentam jābūt personībai, jo bez personības īstenībā nav diriģenta, bet bez diriģenta — īsta koŗa. Tādēļ Jēkabs Mediņš sevišķu vārdu vienmēr veltījis dziedāšanas mācības metodikai. Šai vajadzībai sarakstījis vairākas grāmatas, vadījis dziedāšanas skolotāju kursus vasaras brīvlaikos, sakārtojis grāmatas solfedžo mācībai, rokas grāmatas koŗu diriģentiem u. t. t. Izglītības ministrijas izdevumā visās Latvijas skolās lietoja viņa tautas dziesmu krājumus „Dziesmu vācelīte". Ar Jēkaba Mediņa gādību pie valsts konservātorijas Rīgā arī nodibināta koŗu diriģentu sagatavošanas klase, kuŗu sirmais dziesmu tulks daļēji vada vēl tagad.

Izsekojot Jēkaba Mediņa bagātīgajam kompoziciju klāstam, rodas jautājums: kur ir sākums un lielās enerģijas avots viņa nerimtīgajam darba priekam un rosmei? Viena no atbildēm varētu būt, ka Jēkaba Mediņa personību raksturo neiedomājama atbildības un pienākuma izjūta. Pāri tai, protams, dominē viņa dzīves aicinājums — izteikties skaņās.

Grūti iedomāties, ka šāgada pavasarī Jēkabs Mediņš nosvinējis savu 85. dzimšanas dienu. Stalts, smaidīgs, ar viņam raksturīgo nerātno matu sprogu pāri pierei viņš vēl arvien ir pašas labsirdības, izpalīdzības un gaišas personības paraugs.

Savā gaŗajā mūžā Jēkabs Mediņš paveicis ļoti daudz: nemaz neminot viņa skaņdarbu klāsta bagātību, ar prieku varam vērot, ka visā pasaulē darbojas viņa audzinātie mūzikas speciālisti un koŗu diriģenti, kuŗu skaits sniedzas tūkstošos.

Gribētos ticēt zinātniekiem, kuŗi apgalvo, ka nākotnes cilvēka mūžs būšot 140 gadu. Tātad — Jēkabs Mediņš pašreiz ir pusmūža cilvēks ar labām darba spējām un jaunu ieceŗu pilnu galvu, tāpēc viņš droši var cerēt piedzīvot vēl daudz jubileju!

Valentīne Hermane

VARBŪT RĪT

Smaržīgas
Sveķainas šķilas
Šovakar
Kaminā deg,
Gaiša, karsta
To liesma
Aicina —
Sasildies!
Priecājos
Siltumā tavā,
Ārā kad
Ziemelis trauc,
Egoists cilvēks
Vai saprot
Kamīna
Upuŗa dziesmu?
Kur auga?
Kas cirta
Un kamdēļ
Zaļokšņu koku?
Sildoties nevaicā,
Varbūt tik ritu,
Kad savāksi kaminā
Sauju dzisušo pelnu.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Mazputniņš" 137. n-rs, mēneša raksts latviešu zēniem un meitenēm visā pasaulē, Ceļinieka izdevums, atb. redaktors Dr. L. Streips, 32 lp.

„Archibīskaps Dr. Teodors Grīnbergs", rakstu krājums 100. dzimšanas dienas atcerei, izdevusi Latvijas ev.-lut. baznīca un latviešu ev.-lut. draudžu apvienība Amerikā. Vilhelma Griķa vāka zīmējums, 193 lp.

Dr. Visvaldis V. Klīve „Sent In The World — Where and How?", apcerējums par baznīcas darba uzdevumiem, Kolumbusas latviešu ev.-lut. draudzes izdevums, 16 lpp.

Jūlijs Lācis „Mūža meža maldi", romāns par latviešu ieceļotāju dzīvi Brazilijā, 1. grāmata, izdevis apgāds Tilts 1970. gadā, Valdemāra Valdmaņa vāka un apvāka zīmējums, 253 lpp.

„Tilts" Nr. 102/103, ilustrēts žurnāls, izdevis Tilta apgāds šāgada maijā, atb. redaktors Hugo Skrastiņš, 100 lpp.

„ALA žurnāls" Nr. 1, Amerikas latviešu apvienības kultūras daļas izdevums brīvībai, kultūrai un informācijai, redaktrise Alīda Cīrule, 64 lpp.

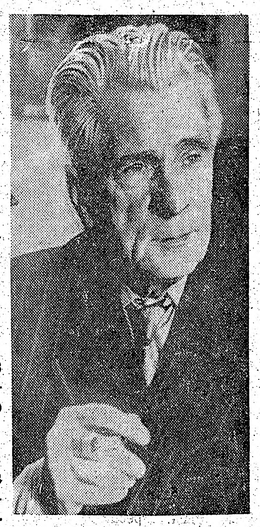

Jēkabs Mediņš

Imants Sakss

Adamu Ārgali atceroties

PAVISAM SENAS ATMIŅAS

Cilvēki stāsta, ka man esot laba atmiņa. Vēl ļaunāk — viņi saka, ka es nekad nekā neaizmirstot. Patiesībā tā nu gluži nav. Atmiņa ir zināms apziņas stāvoklis, apercepcijas masas koncentrācija u. t. t. Ko esmu gribējis atmināties, to atminu, ko esmu gribējis aizmirst, to arī momentā esmu aizmirsis. Tā no manas atminas sen pazuduši daudzi okupācijas laikmeta brīži, arī daži mani skolas gadi, tāpat daļa pēckara posma. Bet — kā ir ar bērnību?

Te nu ir pavisam savāda lieta. Ieejot komponista Jāņa Cīruļa mazajā istabiņā pēc viņa nāves, uz viņa galda stūŗa blakus nepabeigtai kritikai par vīru koŗa Viesturs 1962. gada koncertu atradās maza papīra lapiņa ar vārdiem angļu valodā: „Childhood cannot be lost." Tas bija citāts no kādas grāmatas angļu valodā. Vienalga, var man pierakstīt vecuma pazīmes, bet savu bērnību līdz 16 gadiem atceros vienmēr ļoti labi. Un tas notika 1933. gada rudenī.

Savu pianista - pavadītāja karjēru iesāku bezkaunīgi agri, t. i. apmēram 12 gadu vecumā. Arī šoreiz bija jāpavada baritons Elmārs Majors, skaistās dziedātājas Ārijas Šīrmanes - Majores vīrs. Pēc koncerta, kas notika kādā Rīgas skolotāju biedrības sarīkojuma ietvaros, aizmaldījāmies uz Rīgas mākslinieku klubu Iekšrīgā, Vaļņu ielā, kur pie speķotu zirņu porcijas pirmo reizi nogaršoju Rīgas alu. Efekts bija pārliecinošs, un nekāds alus dzērējs pat šodien no manis nav iznācis.

Telpas stūŗi sēdēja mazs sprigans vīrs ar gaŗu sirmu bārdu, blakus nopietnam vidēju gadu kungam. Izrādījās, ka tas ir Ādams Ārgalis un skolotājs Dakers, pēdējo latviešu dziesmu svētku darbinieki. Ātri noorganizējās kompanija, pēkšņi atradās dziedāšanas skolotājs Salaks, daiļā institūtniece Gaida Zirne, un projām mēs gājām uz Ārgaļa privātmāju kaut kur Krišjāņa Barona ielas galā, mazā koka namiņā. Gājiens risinājās līdzīgi G. Pones kompozicijai „Mit Pfeifen und Trommeln". Tai laikā latviešu policija bija visai miermīlīga, un gājiens beidzās bez starpgadījumiem.

Ādams Ārgalis, toreiz jau viņam vajadzēja būt pāri 80 gadiem, jo 1875. gadā uzņēmās vadīt Rīgas latviešu biedrības koŗi, dejoja apaļo valsi ar Gaidu Zirni, kamēr mēs, „veči", gudri runājām par mūziku. Netrūka arī viņa, taču arī šajā sarežģītajā mākā es tālāk par Latvijas jāņogu teica Jānis Poruks.

Pēc tam es slaveno dziesmu svētku darbinieku (no 1. — 9. dziesmu svētkiem) nekad vairs nesatiku, taču stāvēju pie viņa kapa kopas 1937. gada janvārī, kad Rīgas skolotāju koris (toreiz J. Norviļa vadībā) dziedāja J. Zālīša „Pie koklētāja kapa" (A. Austriņa teksts), kas bija veltīta Emīla Dārziņa piemiņai. 9. dziesmu svētkus 1938. gadā viņš gan vairs nepieredzēja, tomēr darbojās līdz visu dziesmu svētku organizēšanā un rīkošanā.

Vēlāk esmu sastapis daudz vēlāko Latvijas un trimdas dziesmu svētku rīkotāju un aktīvo darbinieku, bet pat Vītola un Jozuus personībās likās, ka trūka tām pirmo dziesmu svētku dēgsmes un aizrautības, kas tieši pāri kūsāja vienreizējā Ādama Ārgala vienkāršajā, bet sirsnīgajā cilvēcībā. Nezinu, vai viņa kaps pienācīgi posts, bet šo Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku Toronto laikā gribētos uz viņa kapa kopiņas nolikt zaļu brūklenāju vainagu — mūžīgās dziesmas mīlestības simbolu.

Varbūt kādreiz pēc gadiem, kad atkal būsim savā dzimtenē. Tā teica Jānis Poruks.

TRIKS

DŽILA BRĒVERA KRIMINĀLSTĀSTS

(1. turpinājums)

Vai viņš bija gatavs palīdzēt? Kas tas vispār par jautājumu! Als satraukts piecēlās un sāka lieliem soļiem staigāt pa istabu.

„Tur bija vēl viens vīrs?" viņš pēc brīža vaicāja.

„Jā, vēl viens zināja, kur Brents naudu paslēpa."

„Kur viņš ir? Kas viņš ir?"

Lila īsi atmeta ar roku.

„Viņš ir pazudis, vienkārši pazudis." Viņa atkal pacēla glāzi pie lūpām. „Viņa dēļ tev nav jābažījas.

„Kur nauda paslēpta?"

„Es tev parādīšu. Mums uz turieni jābrauc."

„Baloīt, ja tu mēģini man kaut ko iestāstīt..."

„Tā ir tīrā patiesība, Al. Man taču vajadzēja nogaidīt un vispirms pārliecināties, vai tu mani patiešām mīli. Tu taču neizliecies, vai ne?"

Viņš tikko klausījās Lilas vārdos un arī nereaģēja, kad viņa tam cieši piekļāvās, aplika rokas ap tā kaklu un noskūpstīja. Beidzot reiz bija pienākusi viņa dzīves lielākā izdevība! Viņš to izjuta ar visiem sava ķermeņa audiem. Tik pēkšņi un negaidīti tādas lietas varēja gadīties. Vajadzēja tikai pacietīgi gaidīt. Dažreiz gan visu dzīvi gaidīja veltīgi, bet bija arī reizes, kad tas pēkšņi notika. Tā — kā tagad!

Als apzinājās, ka viņam noteikti jānoskaidro, kur nauda paslēpta. Tā bija neiedomājami liela summa. Vajadzēja pārliecināties, ka Lila ar viņu nedzen negodīgu spēli.

„Kur tad mums jābrauc?" Als jautāja.

„Visai lielu gabalu," Lila atbildēja. „Un mums vajadzētu pēc iespējas ātri doties ceļā."

Viņi brauca visu nakti.

Kad bija sasniegta pilsētas attālākā robeža, Lila pastāvēja uz to, ka viņam jānopērk šautene un munīcija. Als prasīto iegādājās kādā sporta veikalā, kuŗš laimīgā kārtā vēl bija atvērts. Tad Lila paziņoja, ka viņiem jābrauc uz Rietumvirdžīniju un tur jānogriežas no autoceļa. Tā kā kalnos vēl dzīvoja mežonīgi zvēri, viņa nevēloties nekā riskēt. Šautene arī Alam piešķīra drošības apziņu.

Visu gaŗo nakts braucienu viņš nemitīgi domāja.

„Kādēļ tu šo naudu līdz šim neesi pievākusi?" Als jautāja. „Tādā gadījumā tā būtu piederējusi tikai tev vienai."

„Paslēptuve atrodas kādā alā," viņa atbildēja. „Viena es nespētu pie naudas piekļūt. Gan jau pats redzēsi — kādēļ."

Viņš palūkojās Lilā. Viņa par savu lietu jutās ļoti droša. Viņš, acīm redzot, līdz šim bija izturējies pareizi, jo pretējā gadījumā viņa tam šo lietu nekad nebūtu uzticējusi. Brents Morgans patiešām bija zaudējis lielisku sievieti! Par spīti visam, Als tomēr apņēmās būt uzmanīgs.

Viņi piestājās pie kādas dienu un nakti atvērtas benzīna pildītāvas, un Lila iegāja mazgātavas telpā. Als ieslīga atkal pārdomās, kamēr viņa smaidīdama atgriezās pie mašīnas. Tad viņi turpināja braucienu.

„Nav vairs tālu," viņa pēc kāda laika paziņoja. „Drīz tu to redzēsi."

„Šie kalnu ceļi naktīs ir ļoti bīstami," viņš tikai noteica.

Ceļš vijās augšup pa kalna nogāzi, un zem viņiem pavērās dziļas, tumšas aizas. Laiku viņi brauca gar kādas upes krastu, tad arsi nogriezās malā.

„Te mums mašīna jāatstāj," Lila sacija. „Līdz alai ir vairs tikai mazs ceļa gabals."

Viņi rāpās augšup pa stāvu nogāzi un brīdi lauzās uz priekšu pāri vaļīgiem nobirumu akmeņiem. Rīta ausmā viņi sasniedza alu. Tā gan drīzāk bija šaura klinšu sprauga, kuŗa iesniedzās dziļi kalnā. Klinšu sienas slējās stāvus gaisā. To augšdaļā bija saskatāmi izcilņi un gludas plaknes. Aiz šīs lielās alas, likās, atradās vēl dažas mazākas.

Lilas kabatas baterija izrādījās lieka, jo alā jau ielauzās pirmie uzlēcošās saules stari, pielejot to ar zeltainu gaismu.

Viņi spiedās dziļāk alā. Beidzot Lila kādas klints sienas priekšā palika stāvam. Als noskatījās, kā viņa ar šautenes laidi bakstīja akmeņu piebirumā un no tā izvilka saritinātu virvi.

„Tā tev, mīļais, jāuzmet tur augšā," Lila paskaidroja. „Vai redzi tur to klints plakni?"

Viņš pamāja ar galvu, sirdij straujāk iepukstoties. Plakne bija visai augstu. Pār to tieši pārslīdēja it kā pazudis saules stars.

„Tur augšā ir tā nauda — koferī."

„Tur augšā ir divas klints plaknes," Lila piebilda. „Vai redzi to tur labajā pusē? Tur ir it kā uz priekšu izstiepts klints deguns. Vai vari saskatīt?"

„Jā."

„Tev jāapmet virves cilpa ap šo degunu un tad jāuzrāpjas uz plaknes. No tās varēsi pārmest virvi uz kādu izcilni otrā plaknē un pāršūpoties pāri. Tā tu sasniegsi koferi ar naudu. Kā kādreizējam akrobātam tev vajadzētu to iespēt."

„Vai tas nozīmē, ka kāds to reiz jau spējis?"

„Jā, tas otrs vīrs. Brents pats to nekad nebūtu varējis, bet tu to vari. Es nešaubos, ka tu to spēsi. Brents gribēja, lai nauda atrastos pilnīgi drošā slēptuvē. Tur augšā to neviens nekad nebūtu atradis."

„Jā, tā ir patiešām droša paslēptuve."

„Vai tu spēsi, Al?" viņa uztraukta vaicāja.

Viņš izritināja virvi, izveidoja cilpu tās galā un mēģināja apsviest norādītajam klints degunam. Tas nebija tik vienkārši, jo domas par lielo naudas summu uz plaknes darīja rokas visai drebelīgas.

„Nevienam nevarētu pat doma rasties, ka nauda meklējama tur augšā," Lila noteica.

Beidzot cilpa apkrita ap klints izcilni. Als pavilka virvi lejup, lai tā būtu stingra. Tagad tikai atlika pa to uzrāpties uz plaknes. Beidzot pagātne un tās darbs sāka atmaksāties.

„Nu tad — uz priekšu!" viņš nomurmināja.

Als satvēra virvi un sāka rāpties augšup. Smiltis un mazi akmens gabaliņi atdalījās no klints sienas un bira lejup. Tas bija grūts pasākums, taču viņš tika labi uz priekšu, kaut sen jau vairs nebija trenējies. Viņš paraudzījās lejup uz Lilu un uzsmaidīja viņai. Bet viņa tikai dziļā saspriegumā sekoja tā kāpienam.

Sasniedzis plakni, Als noņēma virves cilpu no klints izcilņa un novērtēja attālumu līdz nākošajam mērķim. Lielākajam cilvēku vairumam šī būtu pasākuma pati grūtākā daļa, taču Als pie augstumiem bija pieradis; viņam galva nereiba.

„Vai spēsi?" Lila sauca no apakšas.

„Ir jau darīts!" Als atsaucās, kad cilpa apmetās kādam klints zobam otrā pusē.

Viņš par jaunu satvēra virvi, spēcīgi atgrūdās kājām un plašā lokā pārlidinājās pāri uz otras plaknes. Zem viņa kurpju zolēm iečirkstējās sīki akmentiņi.

(Nobeigums sekos)

Kas, kad, kur - svētku nedēļā Toronto

Dziesmu svētku informācijas centrs Royal York viesnīcā darbojas katru dienu no plkst. 8 rītā līdz plkst. 2 naktī Visu dziesmu svētku nedēļu Latviešu namā (491 College St.) nepārtraukti darbojas virtuve un bufete ar siltiem un aukstiem ēdieniem, kā arī dzērieniem. Līdz 5. jūlijam DV namā biedriem un viesiem atvērts klubs „Jautrais ods" no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 4 pēcpusdienā līdz 1 naktī, sestdienā no plkst. 12 dienā, bet svētdienā no plkst. 12 dienā līdz 10 vakarā.

TREŠDIENĀ, 1. JŪLIJĀ

Plkst. 9 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku tēlotājmākslas izstāde Latviešu namā (491 College St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 9 rītā — LNAK izglītības nozares rīkotā skolēnu darbu skate King Edward Sheraton viesnīcas (37 iKng St. E.) Elizabetes telpā, atvērts līdz plkst. 7 vakarā.

Plkst. 9 rītā — jauno jauniešu (3 — 13 g.) nodarbības Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — „Nākotnes 70" rīkotās skolotāju un vecāku semināra turpinājums (vada A. Liepiņa, Dr. S. Miezīte un J. Vāgnere) Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — Association for the Advancement of Baltic studies semināra turpinājums (vada A. Liepiņa, Dr. S. Miezīte un J. Vāgnere) Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — Association for the Advancement of Baltic studies semināra angļu valodā igauņu prof. O. Trasa vadībā Royal York viesnīcā, no latviešu puses sarīkojuma vadībā J. Dreifelds. Referātu un pārrunu virstemats „Baltijas valstis 60-jos un 70-jos gados", ar referātiem piedaloties prof. G. Kingam - Ķeniņam, Dr. R. Tageperam, prof. A. Ziedonim, prof. J. Slavenam un Dr. V. Freibergai, bet paneļa diskusijas vadīs prof. O. Trass, piedaloties prof. J. Slavenam, R. Kārkliņai un U. Ģērmanim.

Plkst. 10 rītā — LNAK izglītības nozares rīkotais skolotāju seminārs King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Kvinsparka telpā, līdz plkst. 12 dienā.

Plkst. 10 rītā — Otto Grebžes 55. patstāvīgā gleznu izstāde mākslinieka studijā Ričmondhillā (47 Pemberton Cresc.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 10 dienā — „Nākotnes 70" sarīkojuma „Tavas un manas domas" (priekšlasījumi un pārrunas par aktuāliem tematiem) turpinājums King Edward Sheraton viesnīcā 37 King St. E.).

Plkst. 10 rītā — jaukto koŗu mēģinājums Kolumba zālē (582 Sherbourne), bet jau plkst. 9 rītā — vīru koŗu mēģinājums Sv. Jāņa baznīcā (200 Balmoral Ave).

Plkst. 10.30 dienā — „Nākotnes 70" sarīkojums „Ādams un Ēross" (literārs priekšnesums „jaunām sirdīm", mīlestības un erotikas temats mūsu literātūrā) V. Nollendorfa vadībā (King Edward Sheraton viesnīcā (37 King St. E.).

Plkst. 11 dienā — Ģirta Tiltiņa gleznu skate mākslinieka studijā (567 Yonge St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 12 dienā — LNAK izglītības nozares rīkotā mācības līdzekļu skate King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Kvinsparka telpā, atvērta līdz plkst. 7 vakarā.

Plkst. 3 pēcpusdienā — skautu un gaidu lieluzvedums „Gaidas un skauti — ir, bija un būs" Varsity arēnā (Boor St. W.).

Plkst. 6 vakarā — dziesmu svētku teātŗa izrāde: Raiņa „Pūt, vējiņi" O. Uršteina režijā Ryerson politechniskajā institūtā (50 Gould St.).

Plkst. 7.30 vakarā — skautu un gaidu dienas publiskais deju vakars „Kājas klonu rībināja" Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 vakarā — bijušo Roberta Zuikas vīru koŗa dalībnieku salidojums King Edward Sheraton viesnīcā (37 King St. E.).

Eduarda Dzeņa gleznu un grafiku izstāde mākslinieka studijā (82 Asquith Ave) ar iepriekšēju sazināšanos pa tālruni 923-3937.

CETURTDIENĀ, 2. JŪLIJĀ

Plkst. 9 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku tēlotājmākslas izstāde Latviešu namā (491 College St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 9 rītā — LNAK izglītības nozares rīkotā skolēnu darbu skate King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Elizabetes telpā, atvērta līdz plkst. 7 vakarā.

Plkst. 9 rītā — jauno jauniešu (3 — 13 g.) nodarbības Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — „Nākotnes 70" rīkotā skolotāju un vecāku seminārs (vada A. Liepiņa, Dr. S. Miezīte un J. Vāgnere) Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — jaunatnes koŗa nodarbību turpinājums (uzstāšanās ar 5 — 6 dziesmām 3. jūlijā) diriģentes G. Kalmītes vadībā Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — „Nākotnes 70" izkārtotās „literātūras darbnīcas" turpinājums (tulkošanas darbnīca; prozas un dzejas darbnīca) Royal York viesnīcā. Darbnīcas domātas jauniešiem, kas ieinteresēti prozas, dzejas un drāmas rakstīšanā un tulkošanā.

Plkst. 10 rītā — LNAK izglītības nozares rīkotā skolotāju semināra turpinājums King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Kvinsparka telpā, līdz plkst. 12 dienā.

Plkst. 10 rītā — Otto Grebžes 55. patstāvīgā gleznu izstāde mākslinieka darbnīcā Ričmondhillā (47 Pemberton Cresc.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 10.30 dienā — „Nākotnes 70" rīkotās mūzikas diskusijas par kontroversāliem jautājumiem latviešu mūzikā A. Stromberga vadībā Royal York viesnīcā.

Plkst. 11 dienā — Ģirta Tiltiņa gleznu skate mākslinieka studijā (567 Yonge St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Ed. Keiša zīmētā, nekur pirkšanai nenodotā Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku dalībnieku pazīšanās zīme.

Pl. 12 dienā — LNAK izglītības nozares rīkotā mācības līdzekļu skate King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Kvinsparka telpā, atvērta līdz plkst. 7 vakarā.

Plkst. 2 pēcpusdienā — „Nākotnes 70" sarīkojuma „Tavas un manas domas" (priekšlasījumi un pārrunas par aktuāliem tematiem) turpinājums King Edward Sheraton viesnīcā (37 King St. E.).

Plkst. 2 pēcpusdienā — Bruno Skultes baleta „Koklētājs un velns" uzvedums „Bickford Park" vidusskolas zālē (777 Bloor St. W.). Izrāde izpārdota.

Plkst. 2 pēcpusdienā — „Nākotnes 70" organizētā rakstnieku pēcpusdiena Royal York viesnīcā.

Plkst. 7 vakarā — „Nākotnes 70" rīkotais jauno mākslinieku koncerts Royal York viesnīcā.

Plkst. 8 vakarā — DV organizācijas biedru un viesu pulcēšanās „Vakarā draudzībai" DV namā (125 Broadview Ave); priekšnesumus sniegs DV vīru koris Kanadā komponista I. Saksa vadībā, aktieris E. Ābele un feļetonists Krišs Ķepals, bet par deju mūziku gādās A. Grīnberga kapella no Hamiltonas.

Plkst. 9 vakarā — „Nākotnes 70" balle Royal York viesnīcā.

Edvarda Dzeņa gleznu un grafiku izstāde mākslinieka studijā (82 Asquith Ave) ar iepriekšēju sazināšanos pa tālruni 923-3937.

PIEKTDIENĀ, 3. JŪLIJĀ:

Plkst. 9 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku tēlotājmākslas izstāde Latviešu namā (491 College St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 9 rītā — LNAK izglītības nozares rīkotā skolēnu darbu skate King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Elizabetes telpā, slēgs plkst. 7 vakarā.

Plkst. 9 rītā Jauno jauniešu (3 — 13 g.) nodarbības Royal York viesnīcā. Nodarbību dienās paveikto darbu skate un bērnu priekšnesumi vecākiem.

Plkst. 9 rītā — „Nākotnes 70" rīkotā skolotāju un vecāku seminārs (vada A. Liepiņa, Dr. S. Miezīte un J. Vāgnere) nobeigums Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — jaunatnes koŗa nodarbību nobeigums Royal York viesnīcā.

Plkst. 10 rītā Kultūras fonda un dziesmu svētku lietiskās mākslas izstādes atklāšana Sv. Andreja baznīcas zālē (Carlton & Jarvis St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst . 10 rītā — filatelijas un numizmatikas izstāde Latviešu namā (491 College St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 10 rītā — LNAK izglītības nozares rīkotā skolotāju semināra nobeigums King Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Kvinsparka telpā, līdz plkst. 12 dienā.

Plkst. 10 rītā — Otto Grebžes 55. patstāvīga gleznu izstāde mākslinieka studijā Ričmondhillā 47 Pemberton Cresc.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 10.30 dienā — „Nākotnes 70" sarīkojums „Tavas un manas domas" (priekšlasījumi un pārrunas par aktuāliem tematiem) nobeigums King Edward Sheraton (37 King St. E.) viesnīcā.

Plkst. 10.30 dienā — „Nākotnes 70" paneļdiskusija angļu valodā (Dr. G. Micheles vadībā) par tematu „On Being Married to Those Crazy Latvians" Royal York viesnīcā.

Pl. 11 dienā — Bruno Skultes baleta „Koklētājs un velns" pirmais papilduzvedums Bickford Park vidusskolas zālē (777 Bloor St. W.).

Plkst. 11 dienā — Ģirta Tiltiņa gleznu skate mākslinieka studijā (567 Yonge St.) atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst.12 dienā — LNAK izglītības nozares rīkotā mācības līdzekļu skate Wing Edward Sheraton viesnīcas (37 King St. E.) Kvinsparka telpā, slēgs plkst. 7 vakarā.

Plkst. 2 dienā — „Nākotnes 70" sarīkojums „Nākotnes vēriens" (lielpanelis G. Liepiņa vadībā par turpmākajiem 30 gadiem) Royal York viesnīcā.

Plkst. 5 pēcpusdienā — Bruno Skultes baleta „Koklētājs un velns" otrs papilduzvedums Bickford Park vidusskolas zālē (777 Bloor St. W.).

Plkst. 5.30 pēcpusdienā — ASV un Kanadas latviešu izlašu tradicionālās dziesmu svētku sacensības volejbolā vīriešiem un sievietēm, kā arī basketbolā vīriešiem Toronto Centrālās YMCAs vingrotavā (40 College St.).

Plkst. 6.30 vakarā — Toronto Korporāciju kopas rīkotais bufetes komerss Igauņu namā (958 Broadview Ave).

Plkst 8 vakarā — Latvijas armijas bijušo virsnieku satikšanās DV namā (125 Broadview Ave.)

Plkst. 8.30 vakarā — dziesmu svētku garīgais koncerts United Church (Church & Queen St.), piedalās Toronto Sv. Andrejas draudzes koris un simfoniskais orķestris, diriģents A. Purvs, soliste A. Holcmane, ērģelniece A. Grigale - Rundāne.

Visu dienu — Artura Virsnieka skaņu filmas „Svešās zemēs" izrādes Royal York viesnīcā. Filma rāda latviešu dzīvi Amerikā, sākot ar pirmajiem iecejotājiem līdz latviešu uzvedumam 1967. gada pasaules izstādē Montrealā.

Eduarda Dzeņa gleznu un grafiku izstāde mākslinieka studijā (82 Asquith Ave) ar iepriekšēju sazināšanos pa tālruni 923-3937.

SESTDIENĀ, 4. JŪLIJĀ:

Plkst. 8. rītā — ģenerālmēģinājums jauktājiem koŗiem Maple Leaf Gardens arēnā (14 Carlton St.). Vīru koŗu dalībniekiem, kas nepiedalās jauktajos koŗos, brokastis plkst. 8 rītā, bet pusdienas un mēģinājums 11 dienā Westbury viesnīcā (477 Yonge St.). Visiem vīru koŗu dalībniekiem ģenerālmēģinājums no plkst. 12 — 1 dienā.

Plkst. 9 rītā — dziesmu svētku tautas deju sacensības Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku tēlotājmākslas izstāde Latviešu namā (491 College St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā, bet slēgta kopkoŗa koncerta laikā.

Plkst. 9 rītā — Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda slēgta sēde Royal York viesnīcā.

Plkst. 9 rītā — ārstu un zobārstu iepazīšanās brokastis Royal York viesnīcas New Brunswick zālē.

Plkst. 10 rītā — Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes slēgta sēde Royal York viesnīcā.

Plkst. 10 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku lietiskās mākslas izstāde Sv. Andreja baznīcas zālē (Carlton &Jarvis St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā, bet slēgta kopkoŗa koncerta laikā.

Plkst. 10 rītā — filatelijas un numizmatikas izstāde Latviešu namā (491 College St.) oficiālā atklāšana plkst. 12 dienā, atvērta līdz plkst. 10 vakarā, slēgta kopkoŗa koncerta laikā.

Plkst. 10 rītā — Otto Grebžes 55. patstāvīgā gleznu izstāde mākslinieka studijā Ričmondhillā (47 Pemberton Cresc.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 10 rītā — Latviešu kreditsabiedrību apvienības 5. konference Latviešu namā (491 College St.), Toronto latviešu kreditsabiedrības telpās.

Plkst. 11 dienā — dziesmu svētku teātŗa izrādes atkārtojums: Raiņa „Pūt, vējiņi" O. Uršteina režijā Ryerson politechniskajā institūtā (50 Gould St..).

Plkst. 11 dienā Ģirta Tiltiņa gleznu skate mākslinieka sudijā (567 Yonge St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 3.30 pēcpusdienā — dziesmu svētku kopkoŗa koncerts Maple Leaf Gardens arēnā (14 Carlton St.), virsdiriģenti J. Norvilis, A. Jērums, A. Purvs un R. Zuika.

Pēc kopkoŗa koncerta Latviešu nama (491 College St.) dāmu komitejas rīkotās speciālās vakariņas ar latviešu iecienītiem ēdieniem un dzērieniem tiem, kas nevēlas piedalīties dziesmu svētku balle, īpaši vecāki ļaudis varēs še omulīgi pavadīt laiku ar paziņām.

Plkst. 7 vakarā — Toronto baptistu draudzes organizētais latviešu baptistu draudzības vakars Valmera ielas baznīcā (Walmer Rd. & Lowther Ave).

Plkst. 8 vakarā — dziesmu svētku balle Royal York viesnīcā.

Eduarda Dzeņa gleznu un grafiku izstāde mākslinieka studijā (82 Asquith Ave) ar iepriekšēju sazināšanos pa tālr. 923-3937.

SVETDIENĀ, 5. JŪLIJĀ:

Plkst. 9 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku tēlotājmākslas izstāde Latviešu namā (491 College St.), slēgs plkst. 10 vakarā, slēgta arī tautas deju lieluzveduma laikā.

Eduarda Dzeņa gleznu un grafiku izstāde mākslinieka studijā (82 Asquith Ave) ar iepriekšēju sazināšanos pa tālr. 923-3937.

Plkst. 9 rītā — Latviešu katoļu dievkalpojums lietuviešu baznīcā (491Dundas St. W.).

Plkst. 10 rītā — LPB Kanadas kopas dziesmu svētku rīcības komitejas uzdevumā rīkotais rakstnieku rīts „Dzeja un proza ar dziesmu atbalsim" Royal York viesnīcā, piedaloties 12 autoriem no Anglijas, ASV un Kanadas, kā arī Toronto vīru ansamblim Kalvis J. Dzeguzes vadībā.

Plkst. 10 rītā — Kultūras fonda un dziesmu svētku lietiskās mākslas izstāde Sv. Andreja baznīcas zālē (Carlton & Jarvis St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā, bet slēgta tautas deju lieluzveduma laikā.

Plkst. 10 rītā — filatelijas un numizmatikas izstāde Latviešu namā (491 College St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā, bet slēgta tautas deju lieluzveduma laikā.

Plkst. 10 rītā — Otto Grebžes 55. patstāvīgā gleznu izstāde mākslinieka studijā Ričmondhillā (47 Pemberton Cresc.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 11 dienā — latviešu baptistu dievkalpojums Yorkminster Park baznīcas (1585 Yonge St.) lekciju zālē, piedaloties Toronto iebraukušajiem mācītājiem un uz vietas sastādītam koŗim, kam mēģinājums stundu pirms dievkalpojuma sākuma.

Plkst. 11 dienā — Ģirta Tiltiņa skate mākslinieka studijā (567 Yonge St.), atvērta līdz plkst. 10 vakarā.

Plkst. 1 dienā — Kanadas latviešu ev.-lut. draudžu rīkotais dziesmu svētku pateicības dievkalpojums Metropolitan United baznīcā (Bond. St., pie Queen un Church St.,), ko vadīs archibīskaps A. Lūsis, piedaloties arī citiem Kanadas un ASV latviešu mācītājiem. H. Pavasara kantāti „Tēvemes karogs" dziedās Anglijas latviešu apvienotais koris diriģenta A. Jēruma vadībā, tekstu skandējot aktieŗiem A. Mačai un V. Pukatam, pie ērģelēm A. Grigale Rundāne, dievkalpojuma laikā — E. Timermane - Ozola.

Plkst. 1.30 dienā — dievturu svētbrīdis Royal York viesnīcā.

Plkst. 4 pēcpusdienā — dziesmu svētku latviešu simfoniskās mūzikas koncerts Ryerson politechniskajā institūtā (50 Gould St.), diriģents J. Kalniņš, pianists A. Ozoliņš.

Eduarda Dzeņa gleznu un grafiku izstāde mākslinieka studijā (82 Asquith Ave) ar iepriekšēju sazināšanos pa tālruni 923-3937.

Krāšņi tautas tērpi, nacionālas rotas un tautiski raksti katros dziesmu svētkos ir izteiktākie latvisku ma simboli.

Foto: J. Līgers

LPB Kanadas kopas paskaidrojums

Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde paskaidro:

Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku rīcības komiteja aicināja LPB Kanadas kopu rīkot rakstnieku cēlienu dziesmu svētku ietvaros 5. jūlijā, ko kopas valde uzņēmās un arī paveikusi. Kopas valde tagad ar pārsteigumu konstatē, ka „Nākotnes 70" komiteja īslaicīgā terminā paziņojusi vēl viena rakstnieku cēliena norisi 2. jūlijā. Kopas valde ir ieskatos, ka šāda „Nākotnes 70" rīcība ir apzināta oficiālo dziesmu svētku sarīkojumu nozīmes mazināšana. Tā kā „Nākotnes 70" prezidijs nerespektē dziesmu svētku rīcības komitejas lēmumus un iepriekšējo savstarpējo vienošanos, LPB Kanadas kopas valde atzīst „Nākotnes 70" rīcību par kopīgu pasākumu graušanu un kaitīgu mūsu sabiedriskajai sadzīvei.

LPB Kanadas kopas valde

DZIESMU SVĒTKU VIESI VAR ĪRĒT TELTIS PĀRNAKSŅOŠANAI SIDRABENES BĒRNU NOMETNĒ.

SAKARĀ AR DZIESMU SVĒTKIEM TORONTO DV GRĀMATNĪCA BŪS ATVERTA

27. jūnijā no pl. 9—1 pēcp.
28. jūnijā — slēgta
29. jūnijā no pl. 8—8 vak.
30. jūnijā no pl. 8—8 vak.
1. jūlijā no pl. 9—2 pēcp.
2. jūlijā no pl. 8—8 vak.
3. jūlijā no pl. 8—8 vak.
4. jūlijā no pl. 9—1 pēcp.
5. jūlijā no pl. 10—3 pēcp.

Dziesmu svētku ietvaros notiekoša jos tautas deju lieluzvedumos jau kopš gadiem drošu, atzītu un neaizstājamu vietu ieguvuši arī gados visjaunākie dejotāji — maz ās tautu meitas un mazie tautu dēli.

Foto: J. Līgers

DV GRĀMATNĪCAS GRĀMATU GALDS

būs pieejams dziesmu svētku viesiem ROYAL YORK viesnīcā,

blakus INFORMĀCIJAS CENTRAM.

Atmiņai no Toronto varēs iegādāties

GRĀMATAS un SKAŅU PLATES

69 gleznas un 12 skulptūru

AP 200 DARBU LIETISKĀS MĀKSLAS IZSTĀDĒ

Arī Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku rīcības komitejas priekšpēdējā sēde 23. jūnijā Latviešu namā Toronto, pārrunājot dažādus techniskus organizācijas darba jautājumus, ieilga pāri pusnaktij, tomēr nepieciešama kļuva vēl viena sēde, kuŗas datumu pagaidām atstāja neizlemtu. Pārrunu gaitā I. Sakss informēja, ka Hamiltonas latviešu koris Maltonas lidlaukā sagaidīs pirmos viesus no aizjūras — lidmašinu no Zviedrijas, kuŗa ieradīsies Jāņu dienas vakarā, tādēļ atlidotājus saņems ar Jāņu vainagiem. Sēdē vienojās par honorāriem solistiem, diriģentiem, pavaditājiem un koŗiem speciālkoncertos, tāpat, ka skaņu lentē uzņems kopkoŗa koncertu eventuālai skaņu plates izgatavošanai, bet archīva vajadzībām simfonisko un garīgo koncertu, arī tautas deju lieluzvedumu mūziku. Sēdes dalībnieki atzina, ka arī pēc šiem dziesmu svētkiem izdodams īpašs svētku norises skatu albums. Pārsteidza M. Gruzītes ziņojums, ka dziesmu svētku oficiālajam atklāšanas sarīkojumam 27. jūnijā līdz sēdes dienai pārdotas tikai 24 ieejas kartes...

I. Sakss ziņoja, ka izvērtētas iesūtītās aptaujas lapas dažādo balvu piešķiršanai koŗiem, skaitā 11. Izsūtītās aptaujas lapas saņemtas atpakaļ tikai no 19 svētkiem pieteiktajiem koŗiem, dažas nepilnīgi izpildītas, tādēļ žūrija, kuŗā bez I. Saksa kā priekšsēža darbojās E. Karlsone-Bērziņa un A. Jērums atzina, ka 4 koŗi nav, vadoties pēc balvu piešķiršanas noteikumiem, kvalificējušies, bet daži citi atteikušies piedalīties konkurencē uz ceļojošo balvu rosīgākajam koŗim.

Pievērsoties ābām dziesmu svētku mākslas skatēm, kuŗas apvienotas ar šāgada Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda izstādēm, J. Zuntaks ziņoja, ka 16 mākslinieki savus tēlotājmākslas izstādei pieteiktos darbus nav atsūtījuši, tā ka pēc 25 darbu „izžūrēšanas" izstādē būs skatāms 51 autora 81 darbs, to vidū 12 skulptūru. A. Gugāns savukārt informēja, ka lietiskās mākslas izstādē būs apmēram 45 autoru ap 200 darbu, kuŗi iesūtīti no Austrālijas, Jaunzēlandes, Anglijas, Rietumvācijas, ASV un Kanadas. Tautas deju lieluzveduma atbildīgais vadītājs informēja, ka visi priekšdarbi paveikti, atlicis vairs tikai pēdējais „slīpējums", J. Dreifelds ziņoja par sarunām ar publiskās reklāmēšanas firmu, kuŗa uzņēmusies dziesmu svētku popularizēšanu presē, radiofonā un televīzijā, kā arī šīs firmas vēlmēm attieksmē uz saņemamiem materiāliem. Ž. Zentiņš savukārt norādīja, ka jauno atskaņotāju mākslinieku konkursā otra daļa sāksies stundu vēlāk nekā iepriekš paredzēts, jo „Nākotne 70" pārtraukuma laikā iestarpinājusi mēģinājumu Čikagas Piecīšiem, kuŗi piedalīsies sarīkojumā „Rīga dimd".

Sēdes gaitā iznāca vēlreiz debatēt par „Nākotne 70" pēkšņo lēmumu savas programmas ietvaros rīkot vēl vienu rakstnieku cēlienu. Iepriekšējā 8. jūnija sēdē dziesmu svētku rīcības komiteja pēc debatēm nobalsojumā ar 5 pret 3 balsīm, atturoties 3, atzina šo „Nākotnes 70" sarīkojumu par nevēlamu paralēlismu un otrā nobalsojumā ar 6 pret 2 balsīm, 3 atturoties, aicināja jaunatnes nedēļas programmas rīcības komiteju apsvērt šī sarīkojuma atsaukšanu. Šai sēdē „Nākotnes 70" prezidija pr-dis Dr. V. Gulēns paziņoja, ka jauniešu programmas rīcības komiteja apsvērusi iespēju iecerēto rakstnieku cēlienu atsaukt, bet atzinusi, ka tas nav iespējams, jo „Nākotne 70" sarīkojumus atbalsta daudzi literāti, lielā skaitā iebraucēji no citām pilsētām, tādēļ jāapmierina viņu vēlmes, dodot iespēju uzstāties arī publiski, jo tā viņu vienīgā kompensācija par sniegto palīdzību. Tā doma rīkot šo rakstnieku cēlienu radusies tikai pēdējo 3 nedēļu laikā. Uz A. Bāliņa jautāju-

(Nobeigums 5. lpp.)

TORON

Pagājušajā gadā pēkšņi mi
šajam LNAK valdes priekšsēd
Jānim Niedram 24. jūnija pie
karē Ziemeļjorkas kapsētas
viešu nodalījumā atklāja un
svētija kapakmeni, kuŗš pēc
laika dzīvesbiedres Regīnas m
darināts pelēkā granitā, pulc
ties ap 60 piemiņas brīža da
niekiem. Pieminekli iesvētīja
toļu pravests Dr. B. Kokins,
lūgumā pakavējoties pie J. N
ras dzīves gaitām kā dzimtenē
svešumā, un uzsvēroť, ka ne
ķim bijusi ne tikai vajadzīgā
glītība, bet arī dotumi un spē
atbildīgiem amatiem un vadīt
darbam. LNAK vārdā sarkanb
sarkanus ziedus pie iesvētītā k
akmens nolika valdes priekšsē
T. Kronbergs, bet daudzi k
vietu ziediem bija roţājuši jau
priekš. Pēc pieminekļa iesvēt
nas ceremonijas lūgti viesi pa
vējās atmiņās par nelaiķi pie k
jas tases Regīnas Niedras māj

Mākslinieka Otto Grebžes
patstāvīgo gleznu izstādi Jaņu
karē Ričmondhillā atklāja LN
valdes priekšsēdis T. Kronbe
Izstāde atklāšanas vakarā bija
cinājusi vairāk nekā 200 apme
taju, kas mākslinieka mājā u
vējās pie izstādītajām gleznā
kā arī apgaismotajā dārzā,
pie skaļruņa daļa viesu nokla
jās izstādes atklāšanā. Dārzā,
ŗā dega Jāņu ugunskurs un
dzēja iluminācijas, apgaismo
arī lielo ūdens baseinu, apme
tājus, kas reizē bija arī Jāņu
ni, pacienāja ar sieru un dzē
niem. Izstāde būs atvērta
dziesmu svētku laiku līdz 5.
jam.

No Latviešu nacionālās p
mes Lielbritanijā kultūras n
res noorganizētiem diviem k
dojumiem uz Kanadas latviešu
dziesmu svētkiem pirmā lidm
na ar koristiem, dejotājiem
svētku viesiem Toronto iera
25. jūnija pēcpusdienā. Air C
da sabiedrības strūklīdmaš
kas 3620 jūdžu garo lidojumu
ri Atlantijas okeanam veic
stundās un 50 minūtēs, atveda
150 Anglijas tautiešu, kuŗiem
tim Maltonas lidlaukā bija
dies divreiz lielāks sagaidī
pulks, lai cieminus uzņemtu
pajumtē, bet daļa atbraucēju
vās uz savām apmešanās vie
viesnīcās. Sagaidītāju vidū
arī dziesmu svētku rīcības k
tejas un „Nākotnes 70" darb
ki, apgādājot viesus ar svētku
formācijas materiāliem. Pi
koplidojumu vadīja LNPL k
ras nozares vadītājs Dr. Vil
Grigulis. Dienu iepriekš Tor
lidlaukā jau bija ieradusies
mašīna ar Zviedrijas tautieš
kuŗu vidū bija arī vairāki iga
izmantojot šo lidojumu, lai ci
tos pie saviem paziņām Kan
Otra lidmašīna ar 120 Ang
tautiešiem atlidoja Toronto 28
nija vakarā. Šo koplidojumu
ja LNPL izglītības nozares
tāja Marianna Zariņa. Ang
tautieši priecājās par skaist
dojumu, kuŗa laikā skanēja ar
viskās dziesmas. Sakarā ar
domas un Toronto pulksteņa
ka starpību, lidojot vienmēr
rietumiem un „dzenoties "s
paka], svētku viesu lidojuma
na pagarinājās par apmēra
stundām. Londonas tautieši
moja arī par jauko laiku Ka
un sauli, kuŗu pašā Londonā
aizklāj mākoņi un migla. D
izsacījās, ka samērā tīrās T
to ielas un parki, kuŗi nav pi
zoti avīžu un sviestmaižu
riem, zināmā mērā atsauc at
mūsu Rīgu. Londonas viesu
gados vecākais, laikam, būs
šais Madonas apriņķa vec
un vēlākais Liepājas pilsēta
des finanču nodaļas vadītājs
ards Līcis, kuŗam nesen pie
jās 85 mūža gadi. Pirmā s
apmeklētāju grupa izlidos at
uz Londonu pēc 2 nedēļām,
lijā, plkst. 11 vakarā, bet
grupa uzturēsies Kanadā 3
ļas un dosies atceļā no To
21. jūlijā plkst. 7.05 vakarā

Toronto latviešu katoļu
ba savā lauku īpašumā Mež
Jāņu vakaru nosvinēja jau
nijā. Bija sapulcējušies vairā
kā 150 ļīgotāju, kuŗus sagaidī
ņa tēvs — vienības pr-ks K.
un Jāņa māte — dāmu kom
pr-ce Valija Niedra, paci
jāņubērnus ar miestiņu un
Vakara atbildīgais vadītāj
A. Gertmanis. Pēc ugunsku
gotāji pulcējās Mežciema p
nā, kuŗš tagad izbūvēts pa
slēgtu ēku, uz deju. Vairāk
miņi bija ieradušies arī no
Mežciemā tagad jau uzcel
vasaras mājas, kuŗās vēl il
nēja līgodziesmas un apdzi
nās, jāņubērniem staigā
viena pie otra.

Sakarā ar piedalīšanos

aksti katros dzies-

Foto: J. Ligers

ņu lieluzvedums
rdeus arēnā (14
rikojuma vaditājs
stra dirigents A.

vakarā — dziesmu
simfoniskās mūzi-
Ryerson politech-
50 Gould St.), di-
ņš, pianists A. Ozo-

ņa gleznu un gra-
ākslinieka studija
e) ar iepriekšēju
tālruni 923-3937.

un 12

ru

ZSTĀDE

iemeļamerikas lat-
onda izstādēm, J.
ka 16 mākslinieki
kslas izstādei pie-
av atsūtījuši, tā ka
zzūrēšanas" izstā-
51 autora 81 darbs.
pnūru. A. Gugāns
ēja, ka lietiskās
būs apmēram 45
arbu, kuŗi iesūtīti
Jaunzēlandes, Ang-
lijas, ASV un Ka-
ņeju lieluzveduma
ājs informēja, ka
paveikti, atlicis
ējais „slipējums",
oja par sarunām
klāmēšanas firmu,
s dziesmu svētku
rese, radiofonā un
ī šis firmas vēl-
uz saņemamiem
Zeltiņš savukārt
jauno atskaņotāju
ukursā otra daļa
ēlāk nekā iepriekš.
Nākotne 70" par-
iestarpinājusi mē-
s. Piecīšiem, kuŗi
rikojumā „Rīga

ņāca vēlreiz deba-
e 70" pēkšņo lēmu-
ammas ietvaros ri-
akstnieku cēlienu.
nija sēdē dziesmu
omiteja pēc deba-
i ar 5 pret 3 bal-
atzina šo „Nākot-
mu par nevēlamu
otrā nobalsojumā
m, 3 atturoties, ai-
nedēļas program-
niteju apsvērt šī
ukšanu. Šai sēdē
rezidija pr-dis Dr.
ņoja, ka jauniešu
ības komiteja ap-
ecerēto rakstnieku
bet atzinusi, ka
s, jo „Nākotne 70"
alsta daudzi lite-
iebraucēji no ci-
tādēļ jāapmierina
dot iespēju uzstā-
jo tā viņu vienīgā
r sniegto palīdzī-
kot šo rakstnieku
tikai pēdējo 3 ne-
A. Bāliņa jautāju-
ms 5. lpp.)

TORONTO ZIŅAS

❶ Pagājušajā gadā pēkšņi mirušajam LNAK valdes priekšsēdim Jānim Niedram 24. jūnija pievakarē Ziemeļjorkas kapsētas latviešu nodaļjumā atklāja un iesvētīja kapakmeni, kuŗš pēc nelaika dzīvesbiedres Regīnas meta darināts pelēkā granitā, pulcējoties ap 60 piemiņas brīža dalībniekiem. Pieminekli iesvētīja katoļu pravests Dr. B. Kokins, aizlūgumā pakavējoties pie J. Niedras dzīves gaitām kā dzimtenē, tā svešumā, un uzsverot, ka nelaikim bijusi ne tikai vajadzīgā izglītība, bet arī dotumi un spējas atbildīgiem amatiem un vaditāja darbam. LNAK vārdā sarkanbaltsarkanus ziedus pie iesvētītā kapakmens nolika valdes priekšsēdis T. Kronbergs, bet daudzi kapa vietu ziediem bija rotājuši jau iepriekš. Pēc pieminekļa iesvētīšanas ceremonijas lūgti viesi pakavējās atmiņās par nelaiķi pie kafijas tases Regīnas Niedras mājā.

❷ Mākslinieka Otto Grebzes 55. patstāvīgo gleznu izstādi Jaņu vakarā Richmondhillā atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstāde atklāšanas vakarā bija pulcinājusi vairāk nekā 200 apmeklētāju, kas mākslinieka mājā uzkavējās pie izstādītajām gleznām, kā arī apgaismotajā dārzā, kur pie skaļruņa daļa viesu noklausījās izstādes atklāšanā. Dārzā, kuŗā dega Jāņu ugunskurs un mirdzēja iluminācijas, apgaismojot arī lielo ūdens baseinu, apmeklētājus, kas reizē bija arī Jāņu bērni, pacienāja ar sieru un dzērieniem. Izstāde būs atvērta visu dziesmu svētku laiku līdz 5. jūlijam.

❸ No Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā kultūras nozares noorganizētiem diviem koplidojumiem uz Kanadas latviešu 5. dziesmu svētkiem pirmā lidmašina ar koristiem, dejotājiem un svētku viesiem Toronto ieradās 25. jūnija pēcpusdienā. Air Canada sabiedrības strūklilidmašīna, kas 3620 jūdžu garo lidojumu pāri Atlantijas okeanam veica 7 stundās un 50 minūtēs, atveda ap 150 Anglijas tautiešu, kuŗiem pretim Maltonas lidlaukā bija ieradies divreiz lielāks sagaidītāju pulks, lai ciemiņus uzņemtu savā pajumtē, bet daļa atbraucēju devās uz savām apmešanās vietām viesnīcās. Sagaidītāju vidū bija arī dziesmu svētku rīcības komitejas un „Nākotnes 70" darbinieki, apgādājot viesus ar svētku informācijas materiāliem. Pirmo koplidojumu vadīja LNPL kultūras nozares vadītājs Dr. Viktors Grigulis. Dienu iepriekš Toronto lidlaukā jau bija ieradusies lidmašīna ar Zviedrijas tautiešiem, kuŗu vidū bija arī vairāki igauņi, izmantojot šo lidojumu, lai ciemotos pie saviem paziņām Kanadā. Otra lidmašīna ar 120 Anglijas tautiešiem atlidoja Toronto 28. jūnija vakarā. Šo koplidojumu vadīja LNPL izglītības nozares vaditāja Marianna Zariņa. Anglijas tautieši priecājās par skaisto lidojumu, kuŗa laikā skanēja arī latviskās dziesmas. Sakarā ar Londomas un Toronto pulksteņa laika starpību, lidojot vienmēr uz rietumiem un „dzenoties" saulei pakaļ, svētku viesu lidojuma diena pagarinājās par apmēram 5 stundām. Londonas tautieši jūsmoja arī par jauko laiku Kanadā un sauli, kuŗu pašā Londonā bieži aizklāj mākoņi un migla. Daudzi izsacījās, ka samērā tīrās Toronto ielas un parki, kuŗi nav piedrazoti avīžu un sviestmaižu papīriem, zināmā mērā atsauc atmiņā mūsu Rīgu. Londonas viesu vidū gados vecākais, laikam, būs bijušais Madonas apriņķa vecākais un vēlākais Liepājas pilsētas valdes finanču nodaļas vadītājs Eduards Līcis, kuŗam nesen piepildījās 85 mūža gadi. Pirmā svētku apmeklētāju grupa izlidos atpakaļ uz Londonu pēc 2 nedēļām, 8. jūlijā, plkst. 11 vakarā, bet otra grupa uzturēsies Kanadā 3 nedēļas un dosies atceļā no Toronto 21. jūlijā plkst. 7.05 vakarā.

❹ Toronto latviešu katoļu vienība savā lauku īpašumā Mežciemā Jāņu vakaru nosvinēja jau 20. jūnijā. Bija sapulcējušies vairāk nekā 150 ļīgotāju, kuŗus sagaidīja Jāņa tēvs — vienības pr-ks K. Zeps un Jāņa māte — dāmu komitejas pr-ce Valija Niedra, pacienājot jāņubērnus ar miestiņu un sieru. Vakara atbildīgais vadītājs bija A. Gertmanis. Pēc ugunskura līgotāji pulcējās Mežciema paviljonā, kuŗš tagad izbūvēts par noslēgtu ēku, uz deju. Vairāki ciemiņi bija ieradušies arī no ASV. Mežciemā tagad jau uzceltas 24 vasaras mājas, kuŗās vēl ilgi skanēja līgodziesmas un apdziedāšanās, jāņubērniem staigājot no viena pie otra.

❺ Sakarā ar piedalīšanos Latvijas Mednis; Hesenē — Dr. med. Lilija Skultāne; Reinzemē - Falcā — prāv. Miķelis Lizdiks un māc. Arveds Celms; Lejassaksijā — Dr. hist. Jūlijs Bračs, Valfrīds Lēmanis un Jānis Gūtmanis; Hamburgā — Pauls Začs un Oskars Baltputnis; Šlezvigā - Holšteinā — agr. Jānis Daģis un Arturs Cipulis; Bavārijā — Valdemārs Kreicbergs un Andrejs Stuburs; Ziemeļreinā - Vestfālē — mag. iur. Ādolfs Šilde, Vilis Janums, māc. Ringolds Bērziņš, Pramalds Valters un Jēkabs Kiploks.

Par kandidātiem, kādu gan nav visos apgabalos, ievēlēti: Egils Caune (Rietumberlīnē), Egons Nedesons, Margarita Zēgnera (abi Reinzemē - Falcā), Longīns Apkalns (Lejassaksijā), Arvīds Gauljers, Jānis Vestfālis - Sudrabiņš (abi Šlēzvigā - Holšteinā), Olģerts Lapiņš, Raimonds Daniševskis un Jānis Olle (visi Ziemeļreinā - Vestfālē).

Reizē ar jaunās padomes ievēlēšanu vēlētājiem bija jānobalso arī par līdzšinējo LCP statūtu grozījumiem. Par to izteikušies 2496 jeb 79,7% nobalsojuma dalībnieku, pret grozījumiem esot 101 jeb 3, 2%, bet atturoties 17,1%.

Kopā ar vecajiem dziedātājiem, kuŗi piedalījušies jau daudzos dziesmu svētkos, daļa arī jau neatkarīgajā Latvijā notikušajos, arvien vairāk sāk ieskanēties arī jaunas balsis. Foto: J. Ligers

Ievēlēta ASV DV vadiba

ASV Daugavas Vanagu vēlēšanu komisija Detroitā paziņojusi zemes pārvaldes organu vēlēšanu rezultātus. Tā kā ASV DV apvienību delegātu sapulce izrauga tikai kandidātus, bet vēlēšanas notiek rakstveidā vēlāk, tajās gan piedaloties tikai oficiālajiem apvienību un kopu delegātiem, tad šāgada vēlēšanās bija izsūtīta 41 balsošanas zīme, vēlēšanu komisijai atpakaļ saņemot 39.

Par ASV DV zemes valdes priekšsēdi ar 35 balsīm ievēlēts vienīgais Detroitā notikušās delegātu sapulces nominētais kandidāts Jāzeps Utināns (Čikagā), bet par zemes valdes locekļiem no 14 kandidātiem ievēlēti Arturs Valters (Ņujorkā) ar 34 balsīm, Pēteris Ozoliņš (Čikagā) — 31, Voldemārs Aparjods (Milvokos) 27, Edgars Peniķis (Milvokos) — 25, Jānis Pogenbergs (Čikagā) — 23, Arvīds Tīdemanis (Detroitā) — 21, Jānis Lācis (Ņujorkā) — 19 un Ivars Švānfelds (Čikagā) ar 18 balsīm, kandidātos saņemto balsu secībā paliekot Voldemāram Svētulim (Ņujorkā), Rūdolfam Blāķim (Bafalo), Edvīnam Lelmanim (Dienvidkalifornijā), Indulim Kāpam (Kalamazū), Fridricham Lucim (Ņudersijā) un Vilim Zobenam (Kolorado).

Zemes revīzijas komisijā no 5 kandidātiem savukārt ievēlēti Uldis Vītols (Čikagā) ar 30, Rūdolfs Jankavs (Kalamazū) ar 27 un Alfreds Puķīte (Ņujorkā) ar 22 balsīm, kandidātos paliekot Arvīdam Fogelam (Klīvlendā) un Jānim Vilciņam (Milvokos). Goda tiesā, kuŗai arī delegātu sapulcē bija izraudzīti 5 kandidāti, ievēlēti Žanis Butkus (Milvokos) ar 38, Arvīds Bolšteins (Milvokos) ar 26 un Elmārs Kiršteins (Čikagā) ar 23 balsīm, bet par kandidātiem — Andrejs Spārniņš (Minesotā) un Ernests Šteins (Klīvlendā).

Tā kā pagājušajā gadā delegātu sapulce Kalamazū nolēma, ka ASV DV zemes valdes sēdeklis no Ņujorkas (sakarā ar DV centrālās valdes eventuālo sēdekļu pārcelšanu no Rietumvācijas uz Ņujorku) pārvietojams uz ASV vidienes apgabalu, tad ir gluži dabīgi, ka, izņemot trīs ņujorkiešus, jaunajos ASV DV zemes pārvaldes organos ievēlēti tikai vidienes apgabala DV apvienību darbinieki. Jaunais zemes valdes priekšsēdis Jāzeps Utināns dzīvo Čikagā, tādēļ, kaut attiecīga oficiāla paziņojuma vēl nav, jāpieņem, ka arī zemes valdes sēdeklis turpmāk atradīsies Čikagā.

Līdzšinējās zemes valdes pēdējā sēdē 3. jūnijā Ņujorkā priekšsēdis A. Valters norādīja, ka šī ir pēdējā sēde pašreizējā sastāvā un pateicās visiem valdes locekļiem par labo sadarbību aizvadītajā darbības gadā un kopīgi veikto darbu. It sevišķi viņš pateicās ASV vanadžu priekšniecei Verēnai Freijai, kuŗa zemes valdē pārstāvēja darbīgo vanadžu saimi ar ilggadējas sabiedriskas darbinieces smalkjūtību un taktu, bet šāgada vanadžu priekšnieces vēlēšanās vairs nekandidēja. Arī V. Freijas dzīvesvieta ir Ņujorka, tādēļ liekas, ka viņas nekandidēšanas iemesls ir zemes valdes sēdekļa pārcelšana uz ASV vidieni.

Arī ASV vanadžu kopu delegātes jau izkārtojušas jaunās priekšnieces rakstveida vēlēšanas, taču priekšniece vēl nav ievēlēta. Nobalsošanā vanadžu šāgada salidojumā Detroitā izraudzītajām kandidātēm A. Tīdemanei (Detroitā, 18 balsu), E. Brūnai (Grand Rapidos, 16), I. Blāķei (Bafalo, 7) un I. Manekai (Demoinā, 1) nevienai nesaņemot vēlēšanu instrukcijā paredzēto minimālo balsu skaitu, vēlēšanas jāatkārto, otrā gājienā uz ASV vanadžu priekšnieces amatu kandidējot vairs tikai abām pirmajā gājienā lielākā balsu skaita saņēmējām — A. Tīdemanei un E. Brūnai.

☆

DV organizācijas centrālās valdes 8. jūnija apkārtrakstā Nr. 6 (126) paziņots līdzekļu sadalījums atsevišķajām zemēm, kuŗš sagādājams organizācijas kopīgajiem pasākumiem.

Sakarā ar DV centrālās valdes lēmumu organizācijas arī šogad atbalstīs Brīvās Latviešu Balss radioraidījumus no Rietumeiropas uz okupēto Latviju, paredzot šai vajadzībai 4000 vācu marku. No šīs summas ASV DV valdei jāsedz 1110 DM ($300), Anglijas DVF valdei 910 DM (105 mārc.), Austrālijas DV valdei 680 DM (170), Kanadas DV valdei 575 DM (170 dol) Rietumvācijas DV valdei 175 DM un Zviedrijas DV valdei 175 DM (250 kr.). Vismaz daļēji maksājumi centrālajai valdei iesūtāmi bez kavēšanās.

Ievērojot nacionālpolitiskās darbinieces Elgas Rodzes - Ķiseles (Sidnejā) gūtos panākumus līdzšinējās starptautiskajās pretkomūnistisko organizāciju sanāksmēs, DV centrālā valde nolēma arī šogad atbalstīt viņas brauciena uz Pasaules un Āzijas tautu pretkomūnistisko līgu konferencēm, kuŗas šogad notiks no 21. — 26. septembrim Japānas galvaspilsētā Tokio. Viņas ceļa izdevumiem nepieciešami ap 700 ASV dolaru, kuŗu sagādei ASV DV zemes valdei jādod 200 dol., Anglijai 140 dol., Kanadai un Austrālijai ik 130 dol., bet Rietumvācijai 100 dol. Šīs summas nosūtāmas tieši Austrālijas DV zemes valdei.

Rietumvācijas DV valde ziņo, ka latviešu karavīru daudzinājumam paredzētās skaņu plates sagatavošana pavirzījusies jau tik tālu, ka jūnijā jau būs saņemama paraugplate. Tajā latviešu karavīriem un Latvijai veltītus dzejoļus skandē aktrise D. Kurmiņa, kuŗa latviešu dzejnieku darbus platē ieskaņoja 30. aprīlī. Plate maksās ap 15 vācu marku.

Rd.

Jaunās Rietumvācijas LCP sastāvs

Centrālā vēlēšanu komisija, kuŗas priekšsēdis bija Alberts Eglītis, bet locekļi Ernests Rudzītis un Miķelis Knolle, 12.jūn. sēdē pārbaudīja visu 9 vēlēšanu apgabalu komisiju iesūtītos protokolus un atzina, ka jaunās Latviešu centrālās padomes Rietumvācijā vēlēšanas notikušas bez traucējumiem un instrukcijās paredzētajās robežās, atzīstot vēlēšanu iznākumus visos apgabalos par likumīgiem un galīgiem.

Rietumvācijā vēlēšanās var piedalīties tikai Tautas kopības piederīgie resp. tautieši, kuŗi LCP darbībai maksā zināmas nodevas atkarā no savas izpeļņas. Tā 9 vēlēšanu apgabalos balss tiesīgo kopskaits bija 4959, no kuŗiem vēlēšanās piedalījās 3135 jeb 63,2%.

Jaunajā Latviešu centrālajā padomē Rietumvācijā no Bādenes — Virtembergas apgabala ievēlēti Dr. med. Jānis Platais, Aleksandrs Bērmeisters un Olģerts Mazarkevics, Rietumberlīnē — arch. Tālivaldis Mednis; Hesenē — Dr. med. Lilija Skultāne; Reinzemē - Falcā — prāv. Miķelis Lizdiks un māc. Arveds Celms; Lejassaksijā — Dr. hist. Jūlijs Bračs, Valfrīds Lēmanis un Jānis Gūtmanis; Hamburgā — Pauls Začs un Oskars Baltputnis; Šlezvigā - Holšteinā — agr. Jānis Daģis un Arturs Cipulis; Bavārijā — Valdemārs Kreicbergs un Andrejs Stuburs; Ziemeļreinā - Vestfālē — mag. iur. Ādolfs Šilde, Vilis Janums, māc. Ringolds Bērziņš, Pramalds Valters un Jēkabs Kiploks.

Par kandidātiem, kādu gan nav visos apgabalos, ievēlēti: Egils Caune (Rietumberlīnē), Egons Nedesons, Margarita Zēgnera (abi Reinzemē - Falcā), Longīns Apkalns (Lejassaksijā), Arvīds Gauljers, Jānis Vestfālis - Sudrabiņš (abi Šlēzvigā - Holšteinā), Olģerts Lapiņš, Raimonds Daniševskis un Jānis Olle (visi Ziemeļreinā - Vestfālē).

Reizē ar jaunās padomes ievēlēšanu vēlētājiem bija jānobalso arī par līdzšinējo LCP statūtu grozījumiem. Par to izteikušies 2496 jeb 79,7% nobalsojuma dalībnieku, pret grozījumiem esot 101 jeb 3, 2%, bet atturoties 17,1%.

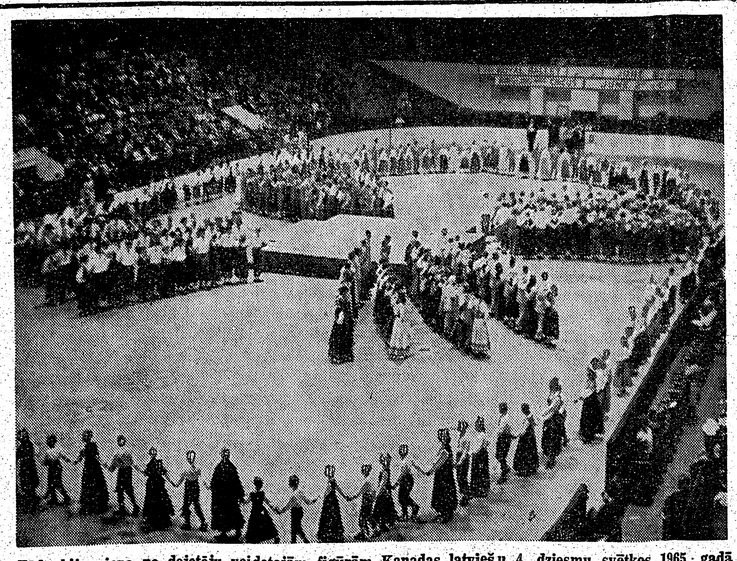

Tāda bija viena no dejotāju veidotajām figūrām Kanadas latviešu 4. dziesmu svētkos 1965. gadā Toronto. Kādas dejotāji rādīs šogad 5. jūlijā Maple Leaf Gardens arēnā Toronto?

Foto: J. Ligers

Sveiciens gāju putniem

(Pārnesums no 1. lpp.)

Šie, varbūt, ir pārdroši, bet arī tai pašā laikā fražoti vārdi, bez kāda reāla politiska seguma. Taču Latvijas vēsturē pavisam maz bijis tīrā politiskā seguma, piemēram, pulkvedis Kalpaks — sapņotājs, spēlējot vijoli uz tēva māju lielā akmens, te, citā reizē, vadot mūsu nacionālās armijas karavīrus Ventas krastu kaujās. Tāpat kapteinis Zolts. Šo sapņotāju kopīgais un nenovēršamais liktenis ir zināms: savu mūžu iemūrējuši mūžīgās Latvijas pamatos. Viņi stāv arī par mūsu garīgo Ventu, kuŗu nekad nedrīkstam atdot ienaidniekam, vienalga, kādā krāsā un kādās drēbēs tas parādītos. Par šo Ventu stāv arī mūsu dziesmu svētku dalībnieki, tie dziedātāju un dejotāju tūkstoši, krāšņos tautas goda tērpos greznoti. Neskaitiet un neatgādiniet, cik darba dienu un negulētu nakšu dziedātāji un dejotāji ziedojuši, jo šodien viņi pelnījuši tikai sajūsmas skatienus un saucienus. Lai pārpilnā latviskā priekā viņus suminām, apsveicam un atvadāmies. Tāpat kā kādreiz Latvijā, kad pa pilsētas ielām soļoja vai uz tāliem ciņu laukiem aizsoļoja mūsu nacionālā karaspēka vienības, domājot:

Latvija, kamēr mēs elpot spētu —
mūsu mīlestībai tici tu!

(K. Jēkabsons — V. Dārziņš)

Tāpat kā senajās latviešu vedībās arī šajās dienās mēs priecāsimies par latviešu gara kultūras saimnieci — latviešu dziesmu — un visi kopā būsim tās bagātā pūra liecinieki. Vienmēr jau varam būt bagātāki, bet arī sobrīd vairs nebūt nestāvam lielāko un pagaidām varenāko tautu pavēnī. Mēs varam runāt kā līdzīgs ar līdzīgu. Bet iepriekš teiktais vēl nebūs tas vissvarīgākais, ja mēs paši svešumā nevērosim un neleposimies ar savām dziesmām, kas mūs vadījušas jau no šūpļa un kādreiz ieaijās pēdējā gaitā.

Šajās pašās dienās norisināsies arī Latvijas dziesmu svētki. Pārskirstot plašo programmu, kuŗā valda krievu un komūnistu partijas aģitācijas piemēri, sastopam arī Melngaiļa tautas dziesmas un latviešu autoru oriģinālmūzikas paraugus, piemēram, Aldona Kalniņa „Galvas noliecam" (M. Bārbales vārdi):

Bez sirmām mātēm dzīvot nevaram,
Kaut bieži vien mums citu plecus just.

Varbūt arī tur Latvijas jaunaudze jautās ar Mērnieku laiku pirmo teikumu: „Vecomāt, kad tu man dosi manas mātes balto lakatu?" jā — kad?

Bez savām kļūdām un nevērības neesam mēs neviens. Vai latviskāka kultūra nevarētu valdīt arī visā mūsu dzīvē? Vai neesam vairāk runājuši nekā darījuši, vairāk plāpājuši nekā cīnījušies, vairāk pozējuši nekā jutuši, vairāk izlikušies nekā mīlējuši u.t.t.? Nemeklēsim atbildi sobrīd.

Redziet, cik lielu mīlestību Dievs latviešu tautai piešķīris, tās gara mantu greznumus sargot! Redziet, kā šis mantas nav rūsējušas gadsimta ceturkšņa svešuma mājās! Redziet, kā trejpaaudžu latvisko dziesmu saules koks atmirdz brīnišķīgos ziedos un visas varavīksnes krāsās! Dzirdiet jaunās balsis, kas garā un patiesībā dzied: „Mēs, tavas meitas, tavi dēli!"

Tev mūžam dzīvot, Latvija!

69 gleznas un 12 skulptūru

(Pārnesums no 4. lpp.)

mu, vai „Nākotne 70" šo sarīkojumu tikai pārrunājusi un tad sazinājusies ar dziesmu svētku rīcības komiteju, jeb vai bez sazināšanās tūlīt nolēmusi to rīkot, V. Gulēns paskaidroja, ka šāda sazināšanās nav notikusi, jo „Nākotne 70" komiteja ar dziesmu svētku rīcības komiteju attieksmē uz jaunatnes programmu vispār runājusi tikai divas reizes — pirms apmēram 2 gadiem, kad sākās plānošanas darbi, un sēdē, kuŗā „Nākotne 70" lūgta savas programmas ietvaros uzņemt arī jauno atskaņotāju mākslinieku konkursu. Citādi „Nākotne 70" visu laiku rīkojusies patstāvīgi, šī iemesla dēļ arī attieksmē uz tikai pēdējā laikā izlemto rakstnieku pēcpusdienu 2. jūlijā. Šai sakarā I. Sakss jautāja, vai tad „Nākotne 70" savā darbībā nav autonoma? Dziesmu svētku rīcības komitejas pr-dis Z. Šmits uz to paskaidroja, ka „Nākotne 70" darbojas autonomi, taču ar noteikumu, ka nevar rīkot līdzīgus sarīkojumus, kādi notiek tiešo dziesmu svētku programmā. Debates beidzot, sēde palika pie 8. jūnija lēmuma, ka jaunatnes programmas parallēlais rakstnieku cēliens nav vēlams, taču „Nākotnes 70" rīcība nav ietekmējama, dziesmu svētku rīcības komitejas atzinumiem paliekot ignorētiem.

Vtr.

ALA PRASA SKAIDRU APSPIEDĒJA MINĒŠANU

Amerikas latviešu apvienības jaunā valde sakarā ar jūlijā ASV atzīmējamo Apspiesto tautu nedēļu 23. jūnijā nosūtījusi telegrammu prezidentam R. Niksonam. Tajā atzīstami noteiktā veidā izteikta cerība, ka šāgada Apspiesto tautu nedēļas proklamācijā būs skaidri definēts, kuŗi ir apspiestie un kuŗš — apspiedējs. Piebildē norādīts uz vēlamību Baltijas valstis šai sakarā minēt „tautas vietnieku nama vienprātīgi pieņemtās 416. rezolūcijas garā".

Telegrammā atzinīgi vārdi veltīti prezidenta Niksona nebeidzamajai cīņai par labāku valdību ASV un viņa centieniem ārzemēs popularizēt veco amerikāņu ideālu par tautu tiesībām uz pašnoteikšanos. Ievērojot, ka latvieši atbalsta prezidenta cīņu par kārtību un likumību un ikvienas tautas tiesībām dzīvot brīvībā pašas izvēlētas valdības paspārnē, izteikta pārliecība, ka šāgada Apspiesto tautu nedēļas proklamācija apspiestajām tautām dos jaunu cerību labākai nākotnei.

BPLA un Kultūras fonda sēdes Toronto

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS PAZIŅOJUMS

Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda valde 17. maija sēdē Ņujorkā nolēma, ka atlikušo jautājumu izmeklēšanai sasaucama vēl viena sēde Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku laikā Toronto. ZLKF valdes prezidijs vienojies, ka šī sēde notiks 4. jūlijā plkst. 9 rītā (precīzi) Royal York viesnīcas (100 Front St. W., tālr. (416) 368-2511) Kvebekas zālē, aicinot tajā piedalīties visus fonda valdes locekļus, komisiju priekšsēžus un referentus. Paredzēta šāda darba seka: 1) ZLKF valdes 17. maija sēdes protokola pieņemšana; 2) neizlemtie un atliktie apbalvojumi un līdzekļu piešķirumi; 3) dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Informēju, ka, sekojot vairāku Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes locekļu izteiktajam ierosinājumam noorganizēt Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku laikā Toronto BPLA valdes sēdi, BPLA prezidijs šo sēdi nolicis 4. jūlijā plkst. 10 rītā Royal York viesnīcas (adrese un telefons augstāk) Kvebekas telpā. Paredzēta šāda darba seka: 1) BPLA valdes 1968. gada 15. un 16. oktobra sēdes Vašingtonā protokola pieņemšana; 2) ziņojumi; 3) BPLA turpmākās darbības jautājumi; 4) BPLA Tautas balva; 5) BPLA memorands brīvās pasaules valstu galvām (projekts būs valdes locekļiem piesūtināts līdz sēdei); 6) dažādi jautājumi un ierosinājumi. Visi BPLA valdes locekļi, kuŗiem iespējams ierasties Toronto, aicināti šajā sēdē piedalīties.

B. Albāts,
BPLA prezidija sekretārs

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12. tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, garāžas iespēja. Cena $28.900, iemaksa $3.900.

Kingston Rd. — Bramalea: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja ar 2 izbūvētām istabām pagrabā, 2 vaniebraucamais ceļš un garāža. Cena $24.500, iemaksa $4.500.

Willowdale: Atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $28.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS. NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIE LĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 14. GADA GĀJUMA BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 9 — 9.30
Niagaras WHLD raidītājs (viļņi 1070)
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

5. jūlijā, plkst. 1 pēcpusdienā dziesmu svētku dievkalpojums Metropolitan United baznīcā. Piedalās Kanadas latviešu mācītāji un Anglijas apvienotais latviešu koris.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue

Dievkalpojumi notiek rēgulāri katru svētdienu plkst. 11 dienā draudzes baznīcā.

Sākot ar 12. jūliju, dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 10.30 rītā Saulainē, bet pl. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. Ā. Cops, 38 Balaby Cr. Don Mills. Tālr. 449-4087.

Sv. Andreja draudze, tel 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

6.jūlijā pl. 9 vakarā bērnu nometnes atklāšanas dievkalpojums Sidrabenē.

12. jūlijā pl. 11 dienā dievkalpojums Sidrabenē, bet pl. 3 pēcpusdienā Sv. Andreja baznīcā.

19. jūlijā pl. 11 dienā dievkalpojums Sidrabenē.

26. jūlijā pl. 10 rītā bērnu svētku dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

jūlijā pl. 11 dienā dievkalpojums Tālavā.

26. jūlijā pl. 11 dienā dievkalpojums Tālavā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., S. Māc. E. Pavasars

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Avenue, Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Avenue.

5. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

12. jūlijā bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

Līdz šāgada 5. jūlijam Otto N. Grebžes izstāde paša mājā, 47 Pemberton Crescent, Richmond Hill.

No 27. jūnija — 5. jūlijam — Dziesmu svētku laikā Ģirts Tiltiņš rīko gleznu skati savā studijā, 567 Yonge Street.

Dziesmu svētku laikā — Ed. Dzeņa gleznu un grafiku skate paša studijā, ar iepriekšēju sazināšanos. Tālr. 923-3937.

2. jūlijā — plkst. 8 vak. DV namā — vakars draudzībai. Piedalās DV vīru koris, E. Ābele un Krišs Ķepala.

3. jūlijā (piektdienā) — plkst. 20, DV namā, kluba telpās Latvijas virsnieku satikšanās sakarā ar dziesmu svētkiem.

1. un 2. augustā — Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

LATVIEŠU NAMS TORONTO
491 College ielā, tālrunis 922-2931
Jaunā tērpā atvērts Dziesmu svētku viesiem no 27. jūnija līdz 5. jūlijam, no plkst. 9 rītā līdz vēlai vakara stundai
• Brokastis • Pusdienas • Vakariņas • Dzērieni
4. JŪLIJĀ PĒC KORU KOPKONCERTA
SVĒTKU VAKARIŅAS
• Pilna bufete. Skaņu plašu mūzika •
Laipni lūdz apmeklēt *LATVIEŠU NAMA VALDE*

MĒS IESPIEŽAM
- *Laulību un iesvētību ielūgumu kartes*
- *Vizītkartes*
- *Dokumentus biedrību vajadzībām*
- *Koncertu programmas*
- *Sarīkojumu biļetes*
- *Plakātus, dziesmu lapiņas*
- *Vēstuļu veidlapas, aploksnes*
- *Grāmatas, žurnālus*

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
491 College St., Toronto 174, Ont.
Canada
Tel. 921 7121 (Code 416)

Latvijas spēļu kārtis
Divas spēles greznā dāvanu kārbā, $4.75. Dabūjamas grāmatu galdā.
DAUGAVA

MEKLĒ ŽANI SAKSONU;
dzimis Tallinā, dzīvojis Liepājā.
Meklē māsa ELZA, Latvijā. Lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada.

AUSEKLIS JANSONS
Pavasaŗa speciāli piedāvājumi:
DĪVĀNI un AIZKARI
25% atlaide
House of Braemore, Cooper, Mueller. Superior, Huber, Interna u.c. Piegāde 4—6 nedēļu laikā
Zvaniet Toronto
425-1594

LATVIEŠU NAMS
491 College ielā, Toronto 4
izīrē telpas
sarīkojumiem ■ viesībām
■ Klāj viesību galdus ■
Tel. 922-2931

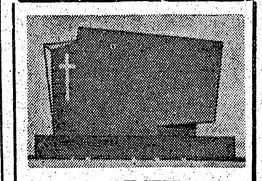
PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(starp Eglinton un Davisville)
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu metu

apdrošināšana plus
VALD. BEBRIS
1650 VICTORIA PARK AVE. SCARB
tālr. 759-0266

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.,

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... **uz** ..... **mēnešiem uz šādu adresi:**

Mr. Mrs. Miss .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzsākšanai/pagarināšanai.**
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa $2.00 par 1 mēn., $5.50 par 3 mēn., $10.00 par 6 mēn., $18.00 par gadu.

VASARNIEKUS AICINA
skaistā „SANALULU" sala
Nipisinga ezera Dienvidlīcī (South Bay)
- Izīrējamas kotedžas un atsevišķas istabas lodžā par zemām cenām
- Visa 10,5 akru sala vasarnieku rīcībā; sasniedzama 5 minūšu braucienā no krasta (Water Taxi)
- Priežu mežs, peldēšanās smilšu līcī, zivju bagātība

Informācijai rakstīt: Mr. K. Suntažs, Nipissing, Ontario, vai zvanīt 1-705-724-2590

Labākais ciemkukulis
DABĪGAIS MEDUS
no Ērgļu ligzdas dravām dabūjams
- Broadview Delicatessen veikalā — 105 Danforth Ave.
- DV grāmatnīcā — 491 College Str.
- A. Kristapsona gaļas izstrādājumu veikalā — 1095 Queen St. E.
- Pavasara delikatesu veikalā — 361 Roncesvalles Ave.
- Sidrabenes kafejnīcā un
- 30 Dewson Str.

1970. GADA VASARAS MŪZIKAS FESTIVĀLS

Toronto pilsētas padome, parku un atpūtas departaments sadarbībā ar Toronto mūziķu apvienību, ar skaņu plašu rūpniecības uzņēmumu un Toronto Daily Star fondu atbalstu priecājas paziņot sekojošās programmas:

PROGRAMMA NO 5. JŪLIJA LĪDZ 12. JŪLIJAM

SVĒTDIEN, 5. JŪLIJĀ	
2.30 pēcp. High Park	The Community Folk Art Council
2.30 pēcp. Kew Gardens	Karalienes leģiona 344. kapella ar Judith LeBane un Stan Kane pied.
2.30 pēcp. Willowvale Park	George Frank ar orķestri
5.30 pēcp. High Park	Ronnie Padgett ērģeļu priekšn.
7.30 vak. Earlscourt Park	Johnny Lombardi
8.00 vak. Nathan Phillips Square	Pops Symphony—diriģents Alberts Pratz un soliste—Doreen Hume
PIRMDIEN, 6. JŪLIJĀ	
7.15 vak. East Lynn Park	Bērnu teātris — Pelnrušķite
8.30 vak. Ramsden Park	Skvērdejas—Bob Scott ar orķ.
8.30 vak. Greenwood Park	Murray Ginsberg ar orķestri
OTRDIEN, 7. JŪLIJĀ	
8.00 vak. Allan Gardens	411. skvadrona gaisa rez. kapella
8.30 vak. Withrow Park	Skvērdejas—Bob Scott ar orķestri
TREŠDIEN, 8. JŪLIJĀ	
12.15 pēcp. Nathan Phillips Sq.	Frank Szoke—lauku polkas kapella
8.30 vak. Eglinton Park	Peter Schofield orķestris
8.30 vak. Riverdale Park	Sheila Guthier kapella ar Chick Roberts piedalīšanos.
8.30 vak. Monarch Park	Skvērdejas—Bob Scott ar orķ.
8.30 vak. Dufferin Grove Park	Skvērdejas—Angus McKinnon orķ.
CETURTDIEN, 9 JŪLIJĀ	
7.30 vak. Forest Hill Memor. pk.	Džesa koncerts
8.00 Nathan Phillips Sq.	Johny Lombardi
8.30 High Park	Skvērdejas—Bob Scott ar orķ.
8.30 vak Kew Park	Skvērdejas—Al Aylward ar orķ.
SVĒTDIEN, 12 JŪLIJĀ	
2.30 pēcp. High Park	Ellis McLintock ar orķestri
2.30 pēcp. Kew Gardens	The Community Folk Art Counc.
2.30 pēcp. Willowvale Park	David Black ar orķestri
5.30 pēcp. High Park	Ronnie Padgett—ērģeļu priekšn.
7.30 vak. Earlscourt Park	George Frank ar orķestri
8.00 vak. Nathan Phillips Sq.	Pops Symphony — diriģents Walter Babiak, solisti—Judith LeBane un Stan Kane

JA DOMĀJAT, KA ONTARIO SPĒJ ATRISINĀT SAVAS PIESĀRŅOŠANAS PROBLĒMAS BEZ JŪSU PALĪDZĪBAS,

TAD - JŪS NEESAT PADOMĀJUŠI.

Laimīgā kārtā mūsu nākotnes labā piesārņošanas novēršanai daudz tiek darīts tieši tagad. Bet lai šo karu pret apkārtnes piesārņošanu veiktu ar panākumiem, Ontario vajadzīga jūsu palīdzība.

Kas vispār rada piesārņošanu?

Nepatīkamā atbilde — mēs, iedzīvotāji. Iedzīvotāji, kas pērk rūpniecības ražojumus. Ļaudis ar automašīnām un laivām. Ļaudis, kas lido. Ļaudis, kas ceļ vasarnīcas un apkurina mājas. Pat tie ļaudis, kas tur mājlopus. Piesārņošana tagad ir ikviena problēma.

Ko pret piesārņošanu dara valdība?

Ontario valdība dara šo to. Kopš Ontario Water Resources komisijas izveidošanās 1957. un pirmā provinces gaisa piesārņošanas likuma 1958. gadā Ontario kļuvusi pazīstama kā pasaules vadītāja cīņā pret piesārņošanu.

Piesārņošana rūpniecībā ir noziegums.

Spēkā stingri noteikumi, kas kvalificē piesārņošanu par noziegumu Ontario Tie kontrolē, ko mūsu rūpnīcas drīkst ievadīt gaisā un ūdenī un ko ne. Šos noteikumus piemēro, un piesārņotājus soda. Piedevām valdības inženieri un piesārņošanas kontroles eksperti palīdz rūpnīcām plānot, izveidot un iebūvēt piesārņošanas kontroles ierīces.

Kaŗš gaisā

Ontario darbojas īpaša iestāde gaisa tīrīšanai. Valdība nodibinājusi Air Management nozari ar vairāk nekā 200 speciālistiem un multimiljonu dolaru budžetu. Ar šādu spēku, vērstu pret gaisa piesārņošanas problēmu, mēs visi varam elpot mazliet vieglāk.

Kaŗš ūdenī

Kaŗš pret ūdens piesārņošanu ir sākts un rāda uzvaru. Ontario ūdens apgādes komisija darbojas visās pašvaldībās, plānojot un konstruējot ūdens piegādes un novadsistēmas. Līdz šim vairāk nekā biljons dolaru izdoti par mīnētiem projektiem, darot Ontario novadsistēmu par labāko Kanadā.

Ko jūs varat darīt piesārņošanas novēršanai?

Jūs varat sākt bažīties un turpināt bažīšanos. Jūs varat pārliecināties, ka jūsu laiva, vasarnīca, automašīna vai fabrika šo problēmu nepalielina. Jūs varat teikt bērniem un pats sev, ka gaiss nav pelnu trauks, upes un ezeri nav brīvdabas noteku krātuves un zeme nav netīrumi.

Jūs varat sagatavoties darboties tīras, veselīgas provinces labā mūsu bērniem. Lai to darītu, mums nepieciešama veselīga saimniecība, kas atbalstītu mūsu labos nodomus. Viens veids, kā varat palīdzēt — kad cena un kvalitāte ir līdzīgas, pērciet Kanadas ražojumus!

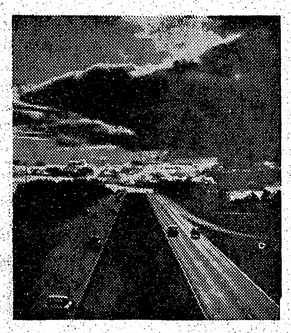

Augšā redzama viena no Ontario 250 gaisa pārraudzības stacijām. Dažas no tām, apgādātas ar pasaules visjaunākajiem instrumentiem, pārbauda gaisa kvalitāti un laika datus, kurus tad raida tieši uz centrālo biroju nekavējošai izvērtēšanai un rīcībai.

Ontario mēs nepārtraukti sacenšamies ar auto cīņā par elpas vilcienu. Strikti izdedžu gāzu kontroles noteikumi (pirmie Kanadā) ieviesti 1968. un pastiprināti 1969. gadā. Iznākums: 1970. gada auto modeļi gaisa piesārņošanu veicina par 70% mazāk nekā pirms 1969. gada modeļi.

Canada's life style of tomorrow presents many challenges. But it's Ontario's style to meet these challenges today.

Government of Ontario
Department of Trade and Development

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.

LE3-7954

York Chapel
2357 Bloor St. W.

Parkošana abās bēru mājās

Toronto nodaļas vanadze

Sofija Mentelis

Dzimusi 1908. gada 30. jūnijā,
mirusi 1970. gada 23. jūnijā.

Daugavas Vanagu Kanadā bēru fonds

†

Sofija Mentelis

aizsaules slieksni negaidīti pārkāpusi 1970. gada 23. jūnijā Springfildā, Ohio. Apbedīta 27. jūnijā Jorkas kapsētā, Toronto.

Dziļās sērās
PIEDERĪGIE

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Baltic PLASTERING

Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.

Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.

Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

L. LUNSKY

OPTIĶIS
Atvērts no pl. 9.30 — 6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos
470 College St., Toronto.
Tālr. WA 1-3924

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

Tālr. 534-1403, Toronto

R. G. BALODIS D.C.

ārsts chiropraktiķis
Sākot ar 1. jūliju, OHSIP plāns sedz ārstēšanas izdevumus. Lūdzu iespriekš pieteikties. Es ārstēju arī W. C. B. pacientus. Ārstēju muguru, kāju un galvas sāpes. 928 A Kingston Rd., Toronto 13, tālr. 699-3584

Mūsu nodaļas vanadze

Sofija Mentelis

Dzimusi 1908. gada 30. jūnijā,
mirusi 1970. gada 23. jūnijā.

Piemiņā paturēs
DV Toronto nodaļas saime

PAPLAŠINĀTI VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMI ONTARIO AUGOŠAJAM IEDZIVOTĀJU SKAITAM

SPĒKĀ AR 1970 GADA 1. JŪLIJU

OHSIP

pakalpojumi paplašināti

ieskaitot ārstēšanos pie chiropraktoriem, osteopatiem un chiropodistiem.
Sākot ar 1. jūliju, plašais Ontario Health Services Insurance Plan

savos pakalpojumos subskribentiem ieskaitīs arī vēl trīs veselības aprūpes grupas — chiropraktorus, osteopatus un chiropodistus.

Chiropraktikas ārstēšanas likmes:
Pirmā ārstēšana ārsta kabinetā vai institūtā ..... OHSIP maksās $7.00
Sekojošās vizītes kabinetā vai institūtā ..... OHSIP maksās $5.00
Ārstēšana pacienta mājās ..... OHSIP maksās $7.00
Radiografiska izmeklēšana —
augstākā maksa par katru reizi ..... OHSIP maksās $10.00
12 mēnešu laikā vienai personai atļautā kopmaksa ..... OHSIP maksās $25.00
Augstākais OHSIP segums
vienai personai 12 mēnešu laikā (izņemot radiografiskās izmeklēšanas) $100.00
Osteopatiskas ārstēšanas likmes:
Pirmā ārstēšana kabinetā vai institūtā. OHSIP maksās $7.00
Turpmākās vizītes kabinetā vai institūtā OHSIP maksās $5.00
Ārstēšanās pacienta mājās ..... OHSIP maksās $7.00
Radiografiska izmeklēšana — maksimālā atlīdzība par vizīti ..... OHSIP maksās $10.00
kopmaksa vienai personai 12 mēn. laikā OHSIP maksā $25.00
Augstākais OHSIP segums vienai personai 12 mēnešu laikā (izņemot radiografiskās izmeklēšanas) $100.00
Chiropodiskās ārstēšanas likmes:
Ārstēšana ārsta kabinetā, vai institūtā, vai pacienta mājās ..... OHSIP maksās $5.00
Radiografiska izmeklēšana —
augstākā likme par vizīti ..... OHSIP maksās $10.00
kopmaksa vienai personai 12 mēn. laikā OHSIP maksās $25.00
Par atsevišķiem mazākiem ārsta pakalpojumiem, kas neatkarīgi no vizītes un varbūt ietver sekojošu pārraudzību OHSIP maksās $9.00
Divpusīgas vai vairākkārtējas procedūras, izdarītas vienā reizē,
— par otru procedūru OHSIP maksās $4.50
— par trešo procedūru OHSIP maksās $2.25
Augstākais OHSIP segums
vienai personai 12 mēnešu laikā (izņemot radiografiskas izmeklēšanas) $100.00

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH
Hon. Thomas L. Wells, Minister

Mūsu nodaļas vanadze

Sofija Mentelis

Dzimusi 1908. gada 30. jūnijā,
mirusi 1970. gada 23. jūnijā.

Piemiņā paturēs
DV Toronto nodaļas saime

Meklējat labākās eiropiešu stila desas - šķiņķi — svaigu gaļu — importētas delikateses? Tās atradīsit tikai

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (pretim Keele pazemes stacijai.)
Yorkdale Shopping Centre un, sākot ar augustu, arī
FAIRVIEW MALL (Don Mills and Sheppard)

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Eglītis — Cilvēks mežā, rom.	$6.00
G. Janovskis — Nelūgtos ciemos, stāsti	$5.00
E. Blanks — Latvju tautas ceļš uz neatkarīgu valsti, kultūrvēsturiska apcere	$4.00
A. Voitkus — Ceļi tāli, ceļi tuvi	$5.80
V. Rulliņa — Soli pa solim, rotaļās, dančos un dejās	$5.00
Z. Liepa — Gaismas sijātājs, dzejoļi	$4.00
T. Zeltiņš — Antiņš debesīs meklē latviešus, rom.	$5.80
Latgaļu folklora	$7.00
M. Bukšs — Francis Kemps	$7.00
Dieva kokle — Latv. reliģ. dzejas antoloģija	$8.00
H. Sils — Tēlotāja māksla un vārds	$6.00
E. Aistars — Evita, rom.	$4.80
J. Plaudis — Zemes ziedi, rom.	$5.50
A. Johansons — Visi Rīgas nami skan	$5.50
Fr. Dziesma — Klusuma zvaigznes, dz.	$3.50
E. Dēliņš — 69 stundas	$6.10
A. Spekke — Atmiņu brīži	$12.00
V. Pelēcis — Maleniešа pasaule II	$5.80
J. Akurāters — Aizlaika straumes	$5.50
E. Spēks — Es redzēju jūriņā	$5.30
Valdis — Staburaga bērni	$3.80
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
Archib. A. Lūsis — Jēzus līdzības un mūsu laikmets	$2.80
T. Kikauka — Putni, rom.	$4.20
Latgaļu tautas dziesmas (notis)	$5.50
Indra Gubiņa — Rītdiena neskaitās	$4.00
B. Bičole — Ceļos, dzej.	$4.50
Leonīds Slaucītājs — Sešos kontinentos	$8.00
Al. Tomsens — Cilvēcības vārdā	$8.50
I. Grebzde — Tikai meitene, jaunatn. rom.	$4.50
G. Janovskis — Dziesma mežam, rom.	$4.80
A. Dziļums — Vēja melderis, rom.	$5.80
A. Lindgrena — Pasaules labākais Karlsons	$4.00
Leonīds Slaucītājs 70	$2.20
LATVIJAI 1918—68 Brīvās pasaules latv. mežkopju izd.	$10.00
A. Eglītis — Pēdējais mohikānis, stāsti	$7.50
Dz. Zeberiņa — Kad es maza biju	$6.00
P. Aigars — Sarkanais vilciens (4 valodās)	$2.25
P. Aigars — Zaļie zīmnieši, dzej.	$2.00
J. Sudrabiņš — Pēdējās dienas Kurzemē, atm.	$3.80
J. Miesnieks — Klaucēnu kundzes meita, rom.	$5.80
K. Pētersons — Pasaule paveras, ceļ. apr.	$10.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$5.90
Ang. Gailīte — Rītausma	$4.00
I. Grebzde — Sērmūkšļu pagasta ļaudis	$3.20
Ing. Vīksna — Un gājiens neapstājas, dzej.	$4.20
P. Jurevičs — Dzīve un liktenis ; refleksijas	$4.20
Edg. Dunsdorfs — Latvijas vēstures atlants	$4.50
M. Valters — Atmiņas un sapņi I d.	$9.50
F. Donass — Politiskos krustceļos	$4.00
H. Vītols — Atmodinātas atbalsis	$7.50
Dzintara gredzens, stāsti mīlai	$6.80
A. Niedra — Varavīksna pār Rīgu, rom.	$4.80
A. Freināts — Dzimtenes ārēs, stāsti	$4.50
I. Grebzde — Vai ābele ziedēja?, rom.	$5.50
J. Aukākāps — Zinātnei un tēvijai	$4.50
A. Dziļums — Celminieki, rom.	$5.80

Tālr. 921-7121

DV GRĀMATNĪCĀ

491 COLLEGE ST., TORONTO 174, ONT.

Lacuania's goda filistrs
L.K.O.K. ģenerālis

Kazimirs Olekšs

Dzimis 1886. g. Bērzpils pagastā,
miris 1970. gada 2. februārī Rīgā.

Sēro
Korporācija Lacuania

Viceprezidents lietas sauc istajā vārdā

(Pārnesums no 1. lpp.)

taisnīgu mieru Indoķīnā."

Agnū kritizēja arī senātoru Eduardu Kenediju, kas apvainojis prezidentu Niksonu Vietnamas konflikta paildzināšanā: „Prezidents faktiski ir īstenojis visus senātora Kenedija ieteikumus un plānus konflikta izbeigšanai, bet tas ne par mata tiesu nav mainījis mūsu ienaidnieka nostāju."

Viceprezidents savā runā vērsās arī pret Ņujorkas pilsētas galvas Džona Lindsija, bijušā aizsardzības ministra Klarka Kliforda un demokratu partijas priekšsēža Leslija Obraiena nostāju Vietnamas kara jautājumā. Tai pašā laikā Agnū atzinīgi pieminēja bijušo prezidentu Lindonu Džonsonu un viņa ārlietu ministru Dīnu Rasku: „Bijušajam prezidentam Džonsonam un viņa ārlietu ministram Raskam savā laikā uzbruka tie paši pārgudrie vīri, kas šodien uzbrūk prezidentam Niksonam. Man brīžiem liekas, ka daži no viņiem runā ar Hanojas muti, jo, ja mēs izbeigtu konfliktu pēc viņu ieteiktajām receptēm, tad mēs ietu kauna pilnu kapitulācijas ceļu."

Ļoti zīmīgi, ka tieši pēc viceprezidenta asās runas Klīvlendā senāts pieņēma lēmumu, ar kuru atkārtoti pasvītro prezidenta Niksona tiesības vajadzības gadījumā izšķirties par jebkuru rīcību, lai pasargātu amerikāņu bruņoto spēku drošību, vienalga, kurā pasaules daļā amerikāņu karavīri atrastos.

Niksona politikas atbalstītāji senātā, droši vien, panāks arī debašu atlikšanu par Kambodžas akciju līdz laikam, kad amerikāņu spēki Kambodžu būs jau atstājuši. Ar to stipri mazinājušās senātora Fulbraita izredzes panākt senātā t.s. Tonkinas līča rezolūcijas atsaukšanu. Šī rezolūcija savā laikā nodrošināja ASV prezidentam brīvas rokas komūnistu agresijas apturēšanai dienvidaustrumu Āzijā.

Baltajam namam tuvās aprindās jau labu laiku runā, ka, par spīti paredzētajai amerikāņu sauszemes spēku atvilkšanai no Kambodžas līdz šī mēneša beigām, amerikāņu militārā palīdzība Kambodžai arī turpmāk netiks liegta. Kā zināms, prezidents Niksons jau Kambodžas akcijas sākumā paziņoja, ka amerikāņu tīrīšanas akcijas tur aprobežoties ar 21 jūdzi dziļu joslu, bet tai pašā laikā viņš neminēja, cik tālu Kambodžas territorijā nepieciešamības gadījumā nodomājis sūtīt amerikāņu gaisa spēkus.

Pentagons tagad paziņojis, ka kopš vairāk nekā nedēļas amerikāņu lidmašīnas jau uzbrūk ienaidnieka garnizona koncentrējumiem un pievedceļiem tālu pāri 21 jūdzes joslai, un šīs operācijas nepieciešamības gadījumā turpināšoties arī pēc 30. jūnija. Šīs amerikāņu gaisa kara operācijas galvenokārt vērstas pret jaunām ienaidnieka apgādes un sakaru līnijām. Tieši pēdējās dienās Hanoja sākusi diezgan plaša vēriena militāras akcijas pret vairākiem stratēģiskiem Kambodžas provinču centriem. Pēc nepārbauditām ziņām, dažas Ziemeļvietnamas komūnistu vienības atrodas tikai 11 jūdžu no Kambodžas galvaspilsētas. Nav šaubu, ka amerikāņu gaisa spēku uzlidojumi komūnistu pievedceļiem ievērojami atvieglinās pašas Kambodžas armijas militārās akcijas pret iebrucējiem, kas apdraud Kambodžas neatkarību.

Pēc dažu neitrālu valstu diplomātu domām, par spīti Maskavas solījumiem kāpināt palīdzību Ziemeļvietnamā, Pad. savienība patiesībā pamazām sākusi atvilkties no Indoķīnas. Galvenais iemesls tam esot Hanojas noteiktais pagrieziens uz Pekingas pusi.

Interesanti atzīmēt, ka Kambodžā amerikāņu rokās krituši 25% krievu ražoto ienaidnieka ieroču, bet 60% Hanojas apbruņojuma piegādātāja bijusi sarkanā Ķīna. Vēl interesantāks ir konstatējums, ka 10% ieroču un municijas Hanojai piegādājušas neitrālās vai arī valstis, kuŗas var uzskatīt par ASV draugiem.

Militāro notikumu tālāko attīstību Indoķīnā pagaidām vēl grūti zīlēt. Iespējams, ka tur var rasties pavisam jauna situācija. Japāņu diplomāti apgalvo, ka jau tuvākajā nākotnē Kambodžas pašreizējā valdība atteiksies no līdzšinējās neitrālitātes un, lūdzot to uzņemt SEATO aliansē, prasīs visu Klusā okeana pretkomūnistisko valstu militāru palīdzību savas neatkarības pasargāšanai.

Aleksandrs Ķegumnieks

RUMĀNIJAS PREZIDENTS PARĪZĒ

Parīzē šonedēļ oficiālā vizītē četras dienas uzturas Rumānijas prezidents Nikolajs Čaušesku. Lidostā rumāņu komūnistu partijas līderi sagaidīja Francijas valsts prezidents Pompidū un ministru kabineta locekļi. Diplomātiskās aprindās norāda, ka Čaušesku Parīzē ieradies šķietami tikai pieklājīgā pretvizītē, jo kā zināms, 1962. gadā Bukarestā savukārt viesojās toreizējais Francijas prezidents Degolls. Četru dienu apspriedēs ar tagadējo Francijas prezidentu tikšot skartas ne vien saimnieciskās, bet arī politiskas problēmas.

Tāpat kā Francija ir viens no rietumu aliances NATO „nepaklausīgajiem bērniem", tā arī Rumānija iedrošinās runāt pretī Maskavas diktātam komūnistiskā Varšavas militārā pakta savienības ietvaros. Maskavai nepaklausīgais Čaušesku, cenšoties nodibināt labas attieksmes ar Franciju, mēģināšot nodrošināt franču palīdzību Rumānijas rūpniecības modernizēšanai un ierosināšot Rietumeiropas un Austrumeiropas valstu individuālas sarunas ārpus NATO un Varšavas pakta rāmjiem.

RUMĀNIJA ATKAL RUNĀ PRETĪ KREMLIM

Labi informētās diplomātiskās aprindās runā, ka Rumānijas prezidents Nikolajs Čaušesku atkal noraidījis Kremļa prasību atļaut sarkanarmijas vienībām noturēt manevrus Rumānijas territorijā. Domā, ka Čaušesku baidās, ka manevru aizsegā Maskava negatavo Rumānijai tādu pašu likteni kā 1968. gadā Čechoslovakijai. Čaušesku noraidījis arī Pad. savienības prasību nodot tās rīcībā zināmu rumāņu divīziju skaitu sūtīšanai uz Sibiriju iespējama konflikta gadījumam ar komūnistu Ķīnu. Ir zināms, ka tagad krievi pakļausīgā Čechoslovakija, lai pretotos ķīniešu „agresijai", Kremlim jau nodevusi 80.000 vīrus sūtīšanai uz Sibiriju.

MIRIS SUKARNO

No Jakartas ziņo, ka tur 69 gadu vecumā miris bijušais Indonēzijas prezidents Sukarno. Kad 1965. gadā Sukarno kopā ar komūnistiem gatavoja apvērsumu, Indonēzijas armija sazvērestību izjauca un Sukarno bija spiests atteikties no prezidenta amata. Ievērojot Sukarno nopelnus Indonēzijas neatkarības iegūšanas periodā, jaunais prezidents Suharto tautā populāro Sukarno nenodeva tiesai un ļāva tam pavadīt visus pēdējos gadus greznā mājoklī Jakartas tuvumā. Pagājušā gadā Sukarno veselības stāvoklis sāka pasliktināties — viņš slimoja ar nieŗu kaiti un augstu asins spiedienu. Tagad Indonēzijas valdība izšķīrusies aizmirst visus Sukarno grēkus un viņa bēru dienu izsludināta par nacionālu sēru dienu. Sukarno apbedīts uz valsts rēķina.

SAVIENOTO VALSTU FLOTE ARABU JŪRĀ

ASV aizsardzības ministrs Melvins Lērds paziņojis, ka amerikāņu Klusā okeana flotes vienības pēc tam, kad to klātiene Indoķīnas ūdeņos vairs nebūs nepieciešama, tiks pārvestas uz Arabu jūru. Kā zināms, tad ASV 6. flote atrodas Vidusjūras telpā, bet 7. flote Indoķīnas pussalas piekrastes ūdeņos. Amerikāņu flotes parādīšanās Arabu jūrā būs ciešā sakarā ar padomju kaŗakuģu operācijām šajā telpā. Domājams, ka ar to amerikāņi izšķirēji ietekmēs arī Suecas kanāla kontroles problēmu.

HANOJA JAU SAGATAVOJUSI UPURU SARAKSTU ASINSPIRTIJ DIENVIDVIETNAMĀ

„Ja Hanoja pakļautu savai varai Dienvidvietnamu, tad nāves sodam būtu padoti vismaz 100.000 komūnistu politiskie pretinieki," tā teikts īpašā politisko zinātņu lietpratēju komisijas ziņojumā Pentagonam. Šo 245 lapu garo ziņojumu kaŗa ministrijai sagatavojis Stīvens Hosners, kas Randa institūta uzdevumā pētīs amerikāņu rokās kritušos Ziemeļvietnamas militāro spē-ku un vietkongu dokumentus. Upuru saraksti ir sastādīti katram Dienvidvietnamas apgabalam. Tie ir tik sīki, ka dod iespēju pat vietkongu teroristiem pēc katra sekmīga iebrukuma izrēķinātiēs ar „melnā nāves listē" ievestiem politiskiem pretniekiem sādžās un pilsētiņās.

„Komūnistu uzvaras gadījumā," apgalvo Hosners, „masu nāves sodiem būtu padoti vismaz 6000 Dienvidvietnamas pilsoņu."

Jaunais Anglijas premjērs Ed. Hīts privātajā dzīvē nododas mūzicēšanai, labprāt diriģē koŗus un spēlē ērģeles.

PIRMAJĀ MĒĢINAJUMĀ

„Sāksim no tās vietas, kur beidza sērs Aleks Duglas-Hjūms"

Ed. Keiša karikatūra

GAIDĀMAS SPRAIGAS DZIESMU SVĒTKU SPORTA SPĒLES

Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku ietvaros 3. jūlijā plkst. 5.30 pēcpusdienā Centrālās YMCAs vingrotavā (40 College St.) Toronto notiks tradicionālās dziesmu svētku sporta spēles, Kanadas un ASV latviešu izlasēm sacenšoties volejbolā vīriešiem un sievietēm, kā arī basketbolā vīriešiem. Vispirms sacentīsies basketbolisti, ASV izlase, liekas, būs spēcīgāka, kāda jebkad Kanadā redzēta, jo pieteikti šādi spēlētāji: Valdis Ķeris (Filadelfija), Uldis Felkers (Grand Rapidi), Edvīns Auzenbergs, Jānis Ūdris (Klīvlenda), Jānis Pelkavs (Ņujorka), Mārtiņš Lečmanis, Zigurds Kauls, Einars Pavlovičs, Taso, Rumeliotis un Kārlis Kupcis (Saginava) L. Lusara vadībā Kanadas latviešus reprezentēs A. Richters, J. Brikmanis, P. Misikovičs, E. Petmanis, V. Lucs, J. Daugavietis, J. Dulmanis, V. Treiguts (Toronto DV), J. Udrovs, I. Kopštāls (Toronto LSK), J. Zentiņš, P. Sproģis un V. Pālens (Toronto latviešu YMCA), vienības vadītājam esot R. Kadiķim.

Ļoti saistoša paredzama spēkošanās volejbolā vīriešiem. Ja agrāk parasti uzvarēja Kanada, tad pagājušajā gadā abu izlašu tikšanās izvērtās sevišķi sīkstā cīņā, akadēmiskās vienības Līdums ceļojošo balvu pirmo reizi izcīnot ASV volejbolistiem. Arī šāgada spēlei pieteiktais ASV vienības sastāvs liecina, ka skatītāji piedzīvos interesantu spēli un redzēs augstas kvalitātes volejbolu, bet uzvarētāju zīlēt nav iespējams. ASV sastāvā pieteikti Māris Āboliņš (Saginava), Arnis Balgalvis (Ņujorka), Pēteris Raudzeps (Vašingtona), Juris Daiga (Čikaga), Kārlis Alksnis, Guntis Baltābols, Jānis Runka, Olģerts Tamužs, Aivars Stārķis un Ernests Venta (visi Milvoki). Kanadas izlasē iedalīti Modris Žulps, Andrejs Richters, Laimonis Eichvalds, Jānis Vilmanis, Raimonds Prieditis, Ivars Leja, Jānis Ozols (no Hamiltonas) un Māris Siliņš (Toronto).

Vīriešu volejbola ASV izlasē pieteiktas Dace Ābeltiņa (Ņudžersija). Māra Dubinska, Ausma Karlsone (Vašingtona), Elga Ezeriņa, Ruta Helmena, Māra Runka, Aina Venta (Milvoki), Anda Ģērmane un Vija Reinfelde (Čikaga), bet Kanadas virknējumā iedalītas Agra Alberta, Inese Dobele, Zinta Endzeliņa, Ilona Krūmiņa (Toronto LSK), Māra Leja, Laimdota Morusa, Velta Šulmane, Dagmāra Žulpa (Hamiltonas Sparta) un Daina Lukstiņa (Montrealas LSK).

Sportistu parādi vadīs bijušais Kanadas meistars svara celšanā Alfreds Kārkliņš. Parāde notiks pēc futbolistu spēkošanās.

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU

futbola meistarsacīkšu spēle starp Toronto DV un Ņujorkas DV vienībām notiks 4. jūlijā plkst. 12.30 dienā Broadview YMCAs laukumā (275 Broadview Ave), Toronto. Abi vienpadsmiti, kuŗi palikuši pēdējie latviešu futbola virknējumā Ziemeļamerikā, par grāmatu izdevēja H. Rudzīša dāvināto ceļojošo Latvijas kausu šogad spēkosies jau nez kuŗo reizi. Laika ritējumā abas vienības piesaistījušas daudz jaunu spēlētāju un vēl joprojām demonstrē it atzīstamu futbolu.

Vecāks kungs
MEKLĒ
līdziedzīvotāju
savā mājā.
Vēlas klusu personu.
Zvanīt pēc plkst. 18
Toronto 924-7071

Mana mīļā sieva pēkšņi šķīrās no manis

Melita Leiņš

Dzimusi 1918. gada 30. jūlijā Alūksnē,
mirusi 1970. gada 27. jūnijā Toronto.
Apbedīs 1970. gada 2. jūlijā.

Man pietrūkst Tavas lielās mīlestības
un dzīves daiļotājas gara.

Dziļās sērās
VIRS

FUTBOLA SACIKSTE

DV TORONTO – DV ŅUJORKA

sestdien, 4. jūlijā, plkst. 12.30

Broadview stadionā,

275 Broadview Ave., Toronto.

Ieeja 1 dol.

Atgriežoties no dziesmu svētkiem, nemiet līdz atmiņas un — labu latviešu grāmatu!

Daugavas

grāmatu klāstā atradīsit izdevumus, kas jūsu mājā ienāks ar latvisku gaisotni.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dieva kokle, Fr. Dziesmas sastādīta latviešu reliģiskās dzejas antoloģija. $ 8.00

Kārlis Skalbe, Dzeja. Viss Skalbes dzejas devums vienā sējumā. Šī ilgus gadus izpārdotā grāmata tagad dabūjama skaistā, jaunā iesējumā $ 7.50

Kārlis Skalbe, Mazās piezīmes. Raksti par dienas notikumiem un problēmām, 1917—1945. Mūsu dzīvā vēsture $ 7.50

Kārlis Skalbe. Vēstules, runas apceres. Šis sējums ar laika biedru atmiņām par Skalbi iesiets par jaunu nelielā skaitā. Nenokavējiet tā iegādāšanos! $ 7.50

Leonīds Slaucītājs, Šešos kontinentos, impresijas par zemēm, pāri septiņām jūrām. III. $ 8.00

Biruta Senkēviča, Jāņi—vasaras saulgrieži. Grāmata par mūsu vislatviskākajiem svētkiem. $ 6.00

V. Ģinters, Karogi senajā Latvijā, — par sarkanbaltsarkanā karoga izcelsmi. $ 4.50

ATMIŅAS

Mikelis Valters, Atmiņas un sapņi, I d. Latvijas brīvībai veltīta mūža rīta cēliens. $ 9.50

Jānis Grīns, Redaktora atmiņas. Illustr. $ 6.50

Jānis Mediņš, Toņi un pustoņi. Komponista dzīvesstāsts $ 6.00

Teodors Reiters un viņa koŗi. Mūsu visu laiku slavenākā koŗa un tā diriģenta gaitas. $ 6.00

Jūlijs Jēgers un latviešu māksla. Atmiņas un J. Soikana apcere. 19 melnbaltas, 6 krāsainas ill. $ 6.00

Ilona Leimane, Dūmu topazs. Stāsti un atmiņas par Rīgas literāro vidi un brīvības ciņu gadiem. $ 6.00

Jānis Veselis, Teiksma par manu mūžu. $ 3.80

Roberts Hiršs, Rīgas Audums. Grāmata par moderna latviešu uzņēmuma izaugšanu. $ 5.00

KAPITĀLDARBI

Arnolds Aizsilnieks, Latvijas saimniecības vēsture 1914—1945. Kultūras fonda godalgots darbs. $19.00

E. Dunsdorfs, A. Spekke, Latvijas vēsture 1500—1600. $15.00

E. Dunsdorfs, Latvijas vēsture 1600—1700. $12.50

(A. Švābes un E. Andersona Latvijas vēstures sēj. izpārdoti.)

B. Jēgers, Latviešu trimdas izdevumu bibliografija, I d. Grāmata, ko iegādājušās pasaules lielās bibliotēkas. $12.50

Ēriks Ādamsons, Raksti. 2 sēj. J. Rudzīša sakārtojumā — aptver visu Ādamsona dzeju un prozu. $13.80

Vilis Cedriņš, Raksti. 2 sējumi. $12.00

Augusts Saulietis, Nezināmā aka. Prozas antoloģija A. Johansona sakārtojumā. $ 8.00

Paradīzes meklētāji, latviešu mīlestības lirikas antoloģija V. Strēlertes sakārtojumā. $ 8.00

Grāmatu galdā atradīsit vēl citus skaistus DAUGAVAS izdevumus. Ja kāda Jūsu meklētā grāmata dziesmu svētku laikā izpārdota, pasūtiniet to grāmatu galdā — apgāds Jums to piesūtīs mājās.